

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 12. září 2019¹

Věci C-542/18 RX-II a C-543/18 RX-II

Erik Simpson
proti
Radě Evropské unie
a
HG
proti

Evropské komisi

„Přezkum – Soud pro veřejnou službu Evropské unie – Jmenování soudců – Neopominutelný důvod – Incidenční přezkum – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Právo na spravedlivý proces – Soud zřízený zákonem – Zásada právní jistoty – Narušení jednoty nebo souladu unijního práva“

1. Co se má stát, jsou-li kandidáti, kteří jsou řádně kvalifikovaní k výkonu funkce soudce Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (dále jen „SVS“), jmenování postupem, který se ukáže být protiprávní? V projednávané dosud neřešené konstelaci věcí jsou pro účely odpovědi na tuto otázku k dispozici veškeré informace. Tyto věci nastolují otázky ohledně postupu jmenování soudců SVS Radou, ohledně možnosti Tribunálu přezkoumat toto jmenování, ohledně toho, zda se může jednat o incidenční přezkum, ohledně vyvážení různých zásad, kterými se tento přezkum řídí, a ohledně účinků, které může mít vada postihující jmenování soudce na soudní řízení, kterých se účastnil. Hlavní smysl tohoto stanoviska však spočívá především ve formulování hlavních zásad pro uvedení práva na soud zřízený zákonem do souladu s právní jistotou nezbytnou k zajištění stability soudního systému.

¹ – Původní jazyk: francouzština.

Právní rámec

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

2. Článek 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), nadepsaný „Právo na spravedlivý proces“, stanoví, že „každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem [...]“. Článek 13 této úmluvy zakotvuje právo na účinné opravné prostředky.

SFEU

3. Článek 257 první a čtvrtý pododstavec SFEU stanoví:

„Evropský parlament a Rada mohou řádným legislativním postupem zřídit specializované soudy připojené k Tribunálu, příslušné rozhodovat v prvním stupni o některých kategoriích žalob ve zvláštních oblastech.

[...]

Členové specializovaných soudů jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu soudcovské činnosti. Jsou jmenováni jednomyslným usnesením Rady.“

Příloha I statutu Soudního dvora Evropské unie

4. Článkem 2 rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. listopadu 2004 o zřízení SVS² (nadepsaným „Soud pro veřejnou službu Evropské unie“) byla k Protokolu č. 3 statutu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „statut Soudního dvora“) připojena příloha I³, která ve znění použitelném na skutkové okolnosti věci stanovila v článku 2:

„[SVS] se skládá ze sedmi soudců. [...]

Soudci jsou jmenováni na dobu šesti let. Soudci, jejichž funkční období končí, mohou být jmenováni opakovaně.

Každé uvolněné místo se obsazuje jmenováním nového soudce na dobu šesti let.“

5. Článek 3 této přílohy I stanovil:

„1. Soudce jmenuje Rada postupem stanoveným v čl. 257 čtvrtém pododstavci Smlouvy o [FEU] po konzultaci s výborem zřízeným tímto článkem^[4]. Při jmenování soudců dbá Rada na vyvážené složení [SVS] na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů.

² – Úř. věst. 2004, L 333, s. 7.

³ – Tato příloha byla zrušena článkem 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2016/1192 ze dne 6. července 2016 o přenesení pravomoci rozhodovat v prvním stupni spory mezi Evropskou unií a jejími zaměstnanci na Tribunál (Úř. věst. 2016, L 200, s. 137).

⁴ – V tomto stanovisku budu tento výbor, jehož úkoly jsou popsány v čl. 3 odst. 3 přílohy I, nazývat „výbor pro výběr kandidátů“.

2. Každá osoba, která má občanství Unie a která splňuje podmínky stanovené v čl. 257 čtvrtém pododstavci Smlouvy o [FEU], může předložit svou kandidaturu. Rada stanoví na doporučení Soudního dvora podmínky a postupy pro předkládání a vyřizování kandidatur.

3. Zřizuje se výbor [pro výběr kandidátů] složený ze sedmi osob z řad bývalých členů Soudního dvora a Tribunálu a obecně uznávaných právníků. Rada rozhoduje na doporučení předsedy Soudního dvora o jmenování členů výboru [pro výběr kandidátů] a pravidlech jeho fungování.

4. Výbor [pro výběr kandidátů] vydává stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce Soudu pro veřejnou službu. Výbor [pro výběr kandidátů] připojí k tomuto stanovisku seznam kandidátů, kteří mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni. Tento seznam musí obsahovat počet kandidátů, který odpovídá alespoň dvojnásobku počtu soudců, které má Rada jmenovat.“

Listina základních práv Evropské unie

6. Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“)⁵ nadepsaný „Právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces“ v druhém pododstavci stanoví:

„Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. Každému musí být umožněno poradit se, být obhajován a být zastupován.“

7. Článek 52 odst. 3 Listiny stanoví, že „[p]okud tato listina obsahuje práva odpovídající právům zaručeným [EÚLP], jsou smysl a rozsah těchto práv stejné jako ty, které jim příkládá uvedená úmluva. Toto ustanovení nebrání tomu, aby právo Unie poskytovalo širší ochranu.“

Postup jmenování soudců Soudu pro veřejnou službu

Výzva k podávání kandidatur z roku 2013

8. Dne 3. prosince 2013 byla učiněna veřejná výzva k podávání kandidatur zveřejněná v *Úředním věstníku Evropské unie* (dále jen „výzva k podávání kandidatur z roku 2013“)⁶ za účelem jmenování dvou soudců SVS na dobu šesti let od 1. října 2014 do 30. září 2020. Tato veřejná výzva k podávání kandidatur byla učiněna s ohledem na blížící se ukončení funkčního období dvou soudců SVS dne 30. září 2014, a sice soudců S. Van Raepenbusche a H. Kreppela.

9. Odstavec 2 výzvy k podávání kandidatur z roku 2013 stanovil postup, který bylo třeba dodržet:

„[...] Soudce jmenuje Rada jednomyslným rozhodnutím po konzultaci s výborem [pro výběr kandidátů] složeným ze sedmi osob z řad bývalých členů Soudního dvora a Tribunálu Evropské unie a obecně uznávaných právníků. Tento výbor [pro výběr kandidátů] vydává stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce [SVS]. Připojí k tomuto stanovisku seznam kandidátů, kteří mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni. Tento seznam musí obsahovat počet kandidátů, který odpovídá alespoň dvojnásobku počtu soudců, které má Rada jmenovat“.

⁵ – Úř. věst. 2010, C 83, s. 389.

⁶ – Úř. věst. 2013, C 353, s. 11.

10. V odstavci 4 bylo objasněno, že jelikož „dne 30. září 2014 skončí funkční období dvou soudců, zahajuje se výzva k podávání kandidatur za účelem jmenování dvou nových soudců na dobu šesti let od 1. října 2014 do 30. září 2020.“

11. Výbor pro výběr kandidátů řádně vypracoval seznam obsahující jména, a to nikoli čtyř, ale šesti kandidátů s požadovanými zkušenostmi, kteří byli seřazeni v pořadí podle zásluh (dále jen „dotčený seznam kandidátů“)⁷. V této fázi však Rada tato dvě pracovní místa neobsadila. Soudci Van Raepenbusch a Kreppel tudíž zastávali své funkce i po skončení jejich funkčních období, tedy po 30. září 2014, na základě čl. 5 třetího pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, podle něhož zastává každý soudce svou funkci, dokud se jí neujme jeho nástupce. Článkem 5 prvním pododstavcem přílohy I uvedeného statutu bylo toto ustanovení vztaheno i na soudce SVS.

12. Dne 31. srpna 2015 uplynulo funkční období třetího soudce SVS, paní I. Rofes i Pujol⁸. Nebyla zveřejněna žádná veřejná výzva k podávání kandidatur za účelem obsazení tohoto pracovního místa. Vzhledem k tomu soudkyně Rofes i Pujol zastávala svou funkci i po ukončení svého funkčního období na základě čl. 5 třetího pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie.

Rozhodnutí (EU, Euratom) 2016/454

13. Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2016/454 ze dne 22. března 2016 o jmenování tří soudců Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (dále jen „rozhodnutí o jmenování“)⁹ ve svých bodech 1 až 6 odůvodnění stanoví:

- „(1) Ke 30. září 2014 skončilo funkční období dvou soudců [SVS] [...] a ke 31. srpnu 2015 skončilo funkční období dalšího soudce. Podle článku 2 a čl. 3 odst. 1 přílohy I [...] statutu Soudního dvora Evropské unie [...] je tudíž nutné jmenovat tři soudce, a obsadit tak tato uvolněná místa.
- (2) V návaznosti na veřejnou výzvu k podávání kandidatur na jmenování dvou soudců [SVS] zveřejněnou v roce 2013 [...] vydal výbor [pro výběr kandidátů] [...] stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce [SVS]. Ke svému stanovisku připojil výbor pro výběr kandidátů seznam šesti kandidátů, kteří mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni.
- (3) V návaznosti na politickou dohodu o reformě struktury soudů Evropské unie, jež vedla k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 [...], předložil Soudní dvůr [Evropské unie] dne 17. listopadu 2015 návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o přenesení pravomoci pro rozhodování v prvním stupni ve sporech mezi Uníí a jejími zaměstnanci s účinkem od 1. září 2016 na Tribunál Evropské unie.
- (4) Vzhledem k časovým důvodům není za těchto okolností vhodné zveřejňovat novou veřejnou výzvu k podávání kandidatur, ale spíše vybírat ze seznamu šesti kandidátů s nejvhodnějšími zkušenostmi na nejvyšší úrovni, který výbor pro výběr kandidátů sestavil na základě veřejné výzvy k podávání kandidatur zveřejněné v roce 2013.

⁷ – Rada patrně nikdy nedala svolení k tomu, aby výbor pro výběr kandidátů mohl sestavit seznam navržených kandidátů v pořadí podle zásluh. Viz Sevón, L., „La procédure de sélection des membres du Tribunal de la fonction publique de l'Union européenne: une expérience pionnière“, *Revue universelle des droits de l'homme*, sv. 20 č. 1–3, 30. června 2011, s. 7 až 9.

⁸ – Paní I. Rofes i Pujol byla jmenována soudkyní SVS na dobu šesti let od 1. září 2009 do 31. srpna 2015 rozhodnutím Rady 2009/474/ES, Euratom ze dne 9. června 2009 o jmenování soudkyně Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (Úř. věst. 2009, L 156, s. 56).

⁹ – Úř. věst. 2016, L 79, s. 30.

- (5) Je tedy vhodné jmenovat tři osoby z výše uvedeného seznamu kandidátů soudci [SVS] a zároveň dbát na vyvážené složení [SVS] na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů. Třemi osobami z uvedeného seznamu, které mají nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni, jsou pan Sean Van Raepenbusch, pan João Sant'Anna a pan Alexander Kornezov. Pan João Sant'Anna a pan Alexander Kornezov by měli být jmenováni s účinkem ode dne vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Vzhledem k tomu, že pan Sean Van Raepenbusch již byl soudcem u [SVS] do 30. září 2014 a nadále vykonával svou funkci až do přijetí rozhodnutí Rady v souladu s článkem 5 [statutu Soudního dvora Evropské unie], je vhodné ho jmenovat na nové funkční období s účinkem ode dne, kdy skončilo jeho předchozí funkční období.
- (6) Z článku 2 přílohy I [statutu Soudního dvora Evropské unie] vyplývá, že každé uvolněné místo má být obsazeno jmenováním nového soudce na dobu šesti let. Od počátku použitelnosti navrhovaného nařízení o přenesení pravomoci pro rozhodování v prvním stupni ve sporech mezi Unií a jejími zaměstnanci však již [SVS] nebude, a funkční období tří soudců jmenovaných tímto rozhodnutím tak *ipso facto* skončí dnem předcházejícím dni použitelnosti uvedeného nařízení.

14. Článek 1 tohoto rozhodnutí stanoví:

„Soudci SVS jsou jmenováni:

- pan Sean VAN RAEPENBUSCH, s účinkem ode dne 1. října 2014,
- pan João SANT'ANNA, s účinkem ode dne 1. dubna 2016,
- pan Alexander KORNEZOV, s účinkem ode dne 1. dubna 2016.“

15. Pánové João Sant'Anna a Alexander Kornezov složili slib dne 13. dubna 2016.

16. Rozhodnutím ze dne 14. dubna 2016¹⁰ SVS přidělil soudce Bradleyho, Sant'Annu a Kornezova ke svému druhému senátu na dobu od 14. dubna do 31. srpna 2016 (dále jen „dotčené soudní kolegium“). Tento senát vydal mimo jiné rozsudky a usnesení ve věcech FV¹¹, Simpson¹² a HG¹³.

Skutečnosti předcházející věcem Simpson a HG

Rozsudek FV

17. Ve svém kasačním opravném prostředku před Tribunálem v dané věci FV uvedla, že rozsudek SVS, kterým byla její žaloba zamítnuta, byl vydán soudním kolegiem složeným protiprávně, neboť postup pro jmenování soudce do funkce dříve zastávané soudkyní Rofes i Pujol byl stížen vadou.

¹⁰ – Úř. věst. 2016, C 146, s. 11.

¹¹ – Rozsudek ze dne 28. června 2016, FV v. Rada, F-40/15, EU:F:2016:137.

¹² – Usnesení ze dne 24. června 2016, Simpson v. Rada, F-142/11 RENV, EU:F:2016:136.

¹³ – Rozsudek ze dne 19. července 2016, HG v. Komise, F-149/15, EU:F:2016:155.

18. Tribunál dospěl k závěru, že „za těchto okolností s ohledem na význam dodržování pravidel upravujících jmenování soudce pro důvěru jednotlivců a veřejnosti v nezávislost a nestrannost soudů nelze dotčeného soudce považovat za zákonného soudce ve smyslu čl. 47 druhého pododstavce první věty [Listiny]“¹⁴ a zrušil rozsudek SVS. Později se v tomto stanovisku budu podrobněji zabývat úvahami Tribunálu v rozsudku FV¹⁵.

19. Rozsudek Tribunálu ve věci FV nebyl Soudním dvorem přezkoumán. První generální advokát se totiž domníval, že „rozsudek [FV] nevykazuje [...] vážné nebezpečí narušení jednoty nebo souladu práva Unie“. Soudnímu dvoru přesto navrhl, aby tento rozsudek přezkoumal (chápu-li to správně, bylo tomu tak z důvodu jeho ústavněprávního významu). V tomto kontextu Soudní dvůr rozhodl, že formální podmínky stanovené v článku 62 statutu Soudního dvora Evropské unie nebyly splněny¹⁶.

Rozsudky ve věcech Simpson a HG

20. Řízení o přezkumu v projednávaných věcech se týkají dvou rozsudků Tribunálu, a sice rozsudku ze dne 19. července 2018, Simpson v. Rada¹⁷ a rozsudku ze dne 19. července 2018, HG v. Komise¹⁸ (dále jen společně „přezkoumávané rozsudky“). Vzhledem k tomu, že se přezkum *netýká* merita těchto věcí, provádím pouze shrnutí jejich podstatných částí a odkazuji Soudní dvůr na znění rozsudků Tribunálu, pokud jde o jejich podrobnější popis.

Věc C-542/18 RX-II Simpson

21. Erik Simpson byl původně pomocným zaměstnancem v estonském překladatelském oddělení Rady. Následně uspěl ve výběrovém řízení na překladatele, byl přijat do služebního poměru jako úředník (původně do platové třídy AD 5 a poté AD 6) a uspěl v dalším výběrovém řízení. Požádal o služební postup do platové třídy AD 9 s odůvodněním, že uspěl ve výběrovém řízení, které odpovídá požadované platové třídě, a že třem úředníkům z jiných překladatelských oddělení byl takový služební postup umožněn, a to za situace, která byla srovnatelná s jeho situací.

22. Rada tuto žádost i stížnost E. Simpsona podanou na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu zamítla.

23. Erik Simpson byl úspěšný se svou následnou žalobou u SVS (věc F-142/11), který rozhodnutí Rady zrušil z důvodu, že Rada porušila povinnost uvést odůvodnění. Tribunál vyhověl kasačnímu opravnému prostředku (věc T-130/14 P) podanému Radou proti tomuto rozsudku a vrátil věc SVS (věc F-142/11 RENV). Následně usnesením s odůvodněním ze dne 24. června 2016 druhý senát SVS (ve složení soudci Bradley, Sant’Anna a Kornezov) zamítl žalobu v plném rozsahu.

24. Dne 6. září 2016 podal E. Simpson proti tomuto usnesení kasační opravný prostředek k Tribunálu.

¹⁴ – Rozsudek ze dne 23. ledna 2018, FV v. Rada, T-639/16 P, EU:T:2018:22 (dále jen „rozsudek FV“), bod 78.

¹⁵ – Viz bod 41 a násl. a bod 126 a násl. tohoto stanoviska.

¹⁶ – Rozhodnutí Soudního dvora ze dne 19. března 2018, přezkum FV v. Rada, C-141/18 RX, EU:C:2018:218, body 4 a 5.

¹⁷ – T-646/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:493.

¹⁸ – T-693/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:492.

25. Dne 22. března 2018 Tribunál vyzval účastníky řízení, aby předložili svá vyjádření k důsledkům rozsudku FV pro řízení o kasačním opravném prostředku. V odpověď na tuto výzvu oba účastníci řízení tvrdili, že jednak důvod vycházející z vady složení soudního kolegia (tak jak byla konstatována Tribunálem v tomto rozsudku) představuje nepominutelný důvod, který musí být zkoumán soudem rozhodujícím o kasačním opravném prostředku i bez návrhu, a jednak bylo napadené usnesení podepsáno tímž soudním kolegiem jako rozsudek FV. Účastníci řízení proto navrhli zrušení tohoto usnesení na základě týchž důvodů, jaké Tribunál uvedl v rozsudku FV.

26. Tribunál následně zrušil usnesení SVS a vrátil věc jinému senátu Tribunálu, aby rozhodl v prvním stupni o žalobě. Toto řízení je v současné době přerušeno.

Věc C-543/18 RX-II HG

27. HG, úředník Komise, byl přidělen k delegaci Komise při Organizaci spojených nároků v New Yorku. V souvislosti s tímto přidělením mu bylo poskytnuto služební bydlení. Ve služebním bytě se však plně neusadil, podle jeho tvrzení z rodinných důvodů, ale používal ho příležitostně a umožnil třetí osobě (příteli), aby jej po určitý čas obýval jako „hlídač“. HG byla uložena disciplinární sankce a povinnost k náhradě škody vzniklé Evropské komisi. HG podal proti rozhodnutí o uložení sankce stížnost, která byla zamítnuta.

28. HG poté podal žalobu u SVS (věc F-149/15), která zněla zejména na zrušení disciplinární sankce a na přiznání náhrady údajně vzniklé škody. Tato věc (F-149/15) byla přidělena druhému senátu SVS, který byl původně složen ze soudce Kreppela, soudkyně Rofes i Pujol a soudce Bradleyho. Následně SVS přidělil soudce Bradleyho, Sant'Annu a Kornezova do svého druhého senátu¹⁹, který v tomto složení tuto žalobu zamítl rozsudkem ze dne 19. července 2016.

29. Dne 28. září 2016 podal HG proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek k Tribunálu.

30. Dne 31. ledna 2018 se HG písemně dotázal, zda si Tribunál hodlá opatřit vyjádření účastníků řízení k důsledkům rozsudku FV pro řízení o kasačním opravném prostředku. Dne 26. března 2018 Tribunál vyzval účastníky řízení, aby v tomto ohledu předložili svá vyjádření. V odpověď na tuto výzvu oba účastníci řízení zdůraznili, že rozsudek SVS byl vydán stejným soudním kolegiem, jako je soudní kolegium, jehož složení považoval Tribunál v rozsudku FV za protiprávní. HG rovněž tvrdil, že důvod vycházející z takové vady složení soudního kolegia (jako je vada, kterou Tribunál konstatoval v tomto posledně uvedeném rozsudku) představuje nepominutelný důvod. Navrhl tedy, že by rozsudek SVS měl být zrušen z týchž důvodů, jako jsou důvody uvedené Tribunálem v rozsudku FV. Komise uznala, že rozsudek FV může být zrušen na základě závěrů Tribunálu obsažených v rozsudku FV a že věc pak může být vrácena věci jinému senátu Tribunálu (jak to rovněž navrhoval HG). Komise měla nicméně za to, že tento senát by byl oprávněn řízení převzít až od prvního úkonu soudce, jehož jmenování bylo protiprávní, nebo od prvního úkonu senátu SVS, ke kterému byl přidělen.

31. Tribunál následně napadený rozsudek SVS zrušil a vrátil věc jinému senátu Tribunálu, aby rozhodl v prvním stupni o žalobě. Toto řízení je v současné době přerušeno.

¹⁹ – Viz bod 16 tohoto stanoviska.

Řízení před Soudním dvorem

32. Dne 20. srpna 2018 první generální advokát doporučil přezkoumat rozsudky vydané ve věcech T-646/16 P, Simpson, a T-693/16 P, HG. Přezkumný senát následně přijal na základě čl. 62 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 193 odst. 4 jednacího řádu Soudního dvora rozhodnutí ze dne 17. září 2018 přezkum Simpson v. Rada²⁰ a přezkum HG v. Komise²¹. Rozhodl, že je třeba provést přezkum těchto dvou rozsudků za účelem určení, zda narušují jednotu nebo soulad unijního práva.

33. Přezkumný senát konkrétně upřesnil předmět těchto dvou přezkumů následovně:

„Předmětem přezkumu bude otázka, zda zejména s ohledem na obecnou zásadu právní jistoty narušuj[í] [přezkoumávané rozsudky] jednotu nebo soulad práva Unie tím, že Tribunál jakožto soud rozhodující o kasačním opravném prostředku určil, že složení soudního kolegia, které vydalo [přezkoumávané rozsudky], nebylo v souladu s právními předpisy vzhledem k pochybení v postupu jmenování jednoho z členů tohoto kolegia, jehož důsledkem je porušení zásady zákonného soudce zakotvené v čl. 47 druhém pododstavci větě první [Listiny].“

Přezkum se bude konkrétně týkat otázky, zda podobně jako v případě aktů uvedených v článku 277 SFEU může být jmenování soudce předmětem incidenčního přezkumu legality, nebo zda je takový incidenční přezkum legality – ze zásady či po uplynutí určité doby – vyloučen nebo omezen jen na některé druhy pochybení v zájmu zajištění právní stability a zaručení překážky věci rozsouzené.“

34. Zúčastnění uvedení v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie byli vyzváni k předložení písemných vyjádření k těmto otázkám. Písemná vyjádření tak předložili navrhovatelé v řízení o kasačním opravném prostředku před Tribunálem, Rada, Komise a bulharská vláda. Věci byly přiděleny velkému senátu v souladu s čl. 195 odst. 5 jednacího řádu Soudního dvora.

35. Na jednání konaném dne 21. května 2019 všichni tito zúčastnění přednesli svá ústní vyjádření.

Analýza

Úvodní poznámky

36. Předně podotýkám, že se Soudní dvůr dosud nevyjádřil k otázce, zda úvahy Tribunálu v rozsudku FV představují vážné ohrožení jednoty nebo souladu práva Unie. Soudní dvůr tento rozsudek nepřezkoumal z důvodů ryze procesní povahy, neboť měl za to, že návrh prvního generálního advokáta ohledně přezkumu tohoto rozsudku nespĺňuje nezbytné podmínky. Pokud se Soudní dvůr rozhodne nepřezkoumat rozsudek Tribunálu s tím, že neboť nepředstavuje vážné nebezpečí narušení jednoty nebo souladu práva Unie, použije se zcela jiná formulace a pouze se uvede, že „není třeba provést přezkum rozsudku“²².

²⁰ – Rozhodnutí ze dne 17. září 2018, C-542/18 RX, EU:C:2018:763.

²¹ – Rozhodnutí ze dne 17. září 2018, C-543/18 RX, EU:C:2018:764.

²² – Například viz rozhodnutí Soudního dvora ze dne 8. února 2011, Přezkum Komise v. Petrilli, C-17/11 RX, EU:C:2011:55, a ze dne 29. června 2016, Přezkum Andres a další v. ECB, C-312/16 RX, nezveřejněné, EU:C:2016:520.

37. Otázka nastolená rozsudkem FV stále není dořešena a rozsudky, které jsou v současnosti předmětem přezkumu, pouze zdůrazňují jeho relevanci. V těchto dvou rozsudcích se Tribunál pouze řídil přístupem, který zaujal dříve v rozsudku FV, a převzal v něm obsažené úvahy. Je tudíž nemožné provést přezkum v projednávaných věcech bez provedení důkladné analýzy rozsudku FV.

38. Ohrožují napadené rozsudky jednotu nebo soulad unijního práva v tom, že Tribunál v těchto rozsudcích i) rozhodl, že za tohoto skutkového stavu byla porušena „zásada zákonného soudce“ zakotvená v čl. 47 druhém pododstavci první větě Listiny, aniž ve své analýze zohlednil zásadu právní jistoty, a ii) provedl incidenční přezkum legality jmenování soudce SVS?

39. V následující analýze budu používat spíše pojem „právo na soud zřízený zákonem“, než pojem „zásada zákonného soudce“. Prvně uvedená formulace je použita jak v čl. 47 druhém pododstavci první větě Listiny a v čl. 6 odst. 1 EÚLP, tak i v relevantní judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) v této oblasti. Domnívám se, že právě na tento aspekt práva na spravedlivý proces odkazuje Tribunál v rozsudku FV a v přezkoumávaných rozsudcích, když hovoří o „zásadě zákonného soudce“, což je výraz, který Soudní dvůr převzal pro účely vymezení parametrů přezkumu v projednávaných věcech.

40. Rovněž zdůrazňuji, že ony tři kasační opravné prostředky před Tribunálem (a řízení o přezkumu v projednávaných věcech) *nijak nezpochybňují kvalifikaci* oněch tří osob jmenovaných do funkce soudců SVS. Všechny tyto tři osoby byly na dotčeném seznamu kandidátů. Jedná se tudíž o osoby, které výbor pro výběr kandidátů označil za osoby s „nejvhodnějšími zkušenostmi na nejvyšší úrovni“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska) pro výkon dotčených funkcí. Jinými slovy, nejenže všechny tři dotčené osoby mají *potřebné* kvality, aby byly jmenovány jako soudci SVS, ale byly rovněž nejlepší ze všech kandidátů hodnocených výborem pro výběr kandidátů, který – připomínám – vypracoval svůj seznam v pořadí podle zásluh. Rovněž připomínám, že nezávislost nebo nestrannost těchto soudců nebo soudního kolegia (v daný okamžik se jednalo o druhý senát SVS) nebyla nikdy zpochybněna.

K první části problematiky identifikované Soudním dvorem: právo na soud zřízený zákonem a jeho poměření se zásadou právní jistoty

Úvahy Tribunálu v rozsudku FV

41. V rozsudku FV Tribunál přezkoumal postup jmenování a měl za to, že právní rámec stanovený ve výzvě k podávání kandidatur z roku 2013 byl porušen, neboť Rada následně použila dotčený seznam kandidátů k tomu, aby obsadila nejen dvě místa uvedená ve výzvě k podávání kandidatur z roku 2013, ale rovněž pracovní místo zastávané soudkyní Rofes i Pujol²³, v jehož případě neexistovala žádná výzva k podávání kandidatur).

42. Úvodem bych chtěl zdůraznit, že podle mého názoru byl závěr Tribunálu týkající se postupu jmenování správný, jelikož byl tento postup skutečně stížen vadou.

43. Použitím dotčeného seznamu kandidátů k provedení tří jmenování, včetně jmenování na místo dříve zastávané soudkyní Rofes i Pujol, se Rada skutečně úmyslně odchýlila od postupu, který sama upřesnila ve výzvě k podávání kandidatur z roku 2013, jak stanoví čl. 3 odst. 2

²³ – Rozsudek FV, body 49 až 51. Co se týče skutkového stavu, viz rovněž body 17 až 19 výše.

přílohy I statutu Soudního dvora Evropské unie. Stručným odůvodněním uvedeným Radou v bodech 3 a 4 odůvodnění rozhodnutí o jmenování, a sice důvody spočívajícími v rozvrhu reformy struktury unijních soudů, podle mého názoru nelze ospravedlnit skutečnost, že Rada nedodržela právní rámec stanovený pro jmenování soudců SVS.

44. Před uplynutím funkčního období soudkyně Rofes i Pujol tedy měla Rada zahájit nový postup za účelem jejího nahrazení, protože v bodě 4 výzvy k podávání kandidatur z roku 2013 výslovně omezila tento postup na nahrazení dvou soudců, jejichž funkční období končila dne 30. září 2014²⁴. Použitím dotčeného seznamu kandidátů za účelem jmenování *tří* soudců Rada opomněla použít postup, který sama stanovila.

45. Je pochopitelné, že když Rada přijímala rozhodnutí o jmenování, chtěla co možná nejrychleji obsadit všechna volná místa SVS. Články 1 a 2 nařízení (EU, Euratom) 2016/1192²⁵, které bylo přijato souběžně s tímto jmenováním, byl SVS k 1. září 2016 zrušen a jeho pravomoci byly přeneseny na Tribunál. Podle mého názoru však byla Rada povinna dodržet postup, který sama stanovila. Měla-li Rada v březnu 2016 za to, že již není čas na zveřejnění výzvy k podávání kandidatur za účelem obsazení místa soudkyně Rofes i Pujol, což v daném okamžiku ještě nebylo učiněno, bylo legálně možné, aby tato soudkyně jednoduše zůstala ve funkci v souladu s čl. 5 třetím pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie až do okamžiku, kdy SVS přestane existovat, a aby Rada přistoupila k obsazení zbývajících dvou míst (na něž byla řádně učiněna výzva k podávání kandidatur).

46. Ve zbytku byl postup, který vedl k přijetí rozhodnutí o jmenování, zcela v souladu s právním rámcem. Výbor pro výběr kandidátů v řádném složení totiž připravil seznam kandidátů, kteří měli nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni. Tento seznam představoval platný základ pro jmenování dvou soudců. V souladu s čl. 3 odst. 2 přílohy I statutu Soudního dvora Evropské unie tento seznam obsahoval počet kandidátů, který odpovídal alespoň dvojnásobku počtu soudců, které měla Rada jmenovat (a sice šest kandidátů na tři nakonec jmenované soudce). Rada se spokojila s předmětným seznamem kandidátů a čerpala z něj pro účely jmenování tří dotčených soudců. Ze znění bodu 5 odůvodnění rozhodnutí o jmenování – a jak potvrdila Rada na jednání – je patrné, že Rada jmenovala tři kandidáty z dotčeného seznamu, kteří měli nejvhodnější zkušenosti na nejvyšší úrovni, přičemž současně dbala na vyvážené složení SVS na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů.

47. Tribunál sice v rozsudku FV správně identifikoval vadu v postupu jmenování, avšak správně neposoudil právní *důsledky* této vady. Podle mého názoru mohla zjištěná vada ovlivnit rozhodnutí o jmenování jako celek. Tribunál se nezabýval ani citlivou otázkou vyvážení významu práva na soud zřízený zákonem na jedné straně a zásady právní jistoty na straně druhé.

48. Namísto toho Tribunál identifikoval „dotčeného soudce“, a sice soudce jmenovaného za účelem obsazení „třetího volného místa“²⁶. Z rozsudku FV²⁷ vyplývá, že se tím Tribunál ztotožnil s prvním žalobním důvodem navrhovatelky v této věci.

²⁴ – A sice soudců Van Raepenbusche a Kreppela. Postup nahrazování těchto soudců byl zahájen v prosinci roku 2013, téměř devět měsíců před skončením jejich funkčních období (viz bod 8 výše).

²⁵ – Bod 3 odůvodnění rozhodnutí o jmenování odkazuje na návrh Komise týkající se tohoto nařízení (viz bod 13 výše).

²⁶ – Viz rozsudek FV, body 34 až 38 a 51.

²⁷ – Rozsudek FV, bod 29.

49. Domnívám se, že tento přístup Tribunálu je chybný. Jestliže bylo Radou provedené jmenování z roku 2016 protiprávní, vyplývá z toho, že je *nemožné tato tři jmenování soudců SVS od sebe oddělit* a identifikovat „třetího soudce“, který měl být (podle Tribunálu) jediným, kterého se tato vada dotýkala.

50. I kdyby bylo pouze jedno ze tří jmenování protiprávní, *quod non*, rozhodnutí o jmenování v bodě 5 odůvodnění uvádí tři kandidáty jmenované podle pořadí, v jakém byli navrženi výborem pro výběr kandidátů, avšak neupřesňuje, který soudce byl jmenován na „třetí místo“.

51. Pokud bychom se pokusili postupovat dle úvah Tribunálu, bylo by možné nanejvýš předpokládat, že H. Van Raepenbusch, bývalý předseda SVS (jmenovaný s účinností od 1. října 2014, dne uplynutí jeho předchozího funkčního období), byl snad Radou vybrán jako první. Na základě skutečností, které měl Tribunál k dispozici podle rozsudku FV, je však nemožné určit, který z ostatních dvou kandidátů jmenovaných s účinností od 1. dubna 2016 byl právě následníkem soudkyně Rofes i Pujol jmenovaným na toto inkriminované „třetí místo“. Ani bod 5 odůvodnění ani článek 1 rozhodnutí o jmenování výslovně neuvádí, který kandidát byl jmenován na které místo. Rada nikdy neakceptovala, že by měla být jakkoli vázána pořadím na seznamu, které zvolil výbor pro výběr kandidátů²⁸. Mimoto měla Rada nutně určitý prostor pro volné uvážení při výběru z kandidátů uvedených na dotčeném seznamu kandidátů. Článek 3 odst. 1 přílohy I statutu Soudního dvora Evropské unie jí totiž ukládal, aby „db[ala] [...] na vyvážené složení Soudu pro veřejnou službu na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů“²⁹. Rada proto mohla legálně vybrat (například) první, čtvrtou a pátou osobu figurující na tomto seznamu.

52. Na okraj poznamenávám, že soudce identifikovaný jako „dotčený soudce“ neměl žádnou možnost předložit případné vyjádření k legalitě svého jmenování, což podle mého názoru může vyvolat otázku ohledně dodržení jeho práv.

53. Tribunál rovněž poukázal na situaci ostatních potenciálních kandidátů na místo zastávané soudkyní Rofes i Pujol, kteří by mohli předložit svou kandidaturu, kdyby byla učiněna výzva k podávání kandidatur³⁰. I zde se mi úvahy Tribunálu zdají irelevantní pro kasační opravný prostředek FV. Existence dalších potenciálních kandidátů a zohlednění jejich práv by bylo zajisté zásadní v rámci případné přímé žaloby podané takovým potenciálním kandidátem, který byl rozhodnutím o jmenování zklamán. Taková žaloba však nebyla Tribunálu podána, když vyhlašoval rozsudek FV.

54. Na tomto místě musím zdůraznit, že i když neschvaluji úvahy Tribunálu v plném rozsahu, domnívám se, že Tribunál správně odmítl argumenty, které Rada předložila, aby odůvodnila vadu v postupu jmenování³¹. Podle mého názoru tato část rozsudku FV nevznáší otázky relevantní pro probíhající řízení o přezkumu.

²⁸ – Viz bod 11 a poznámku pod čarou 7 výše.

²⁹ – Za tímto účelem viz rovněž bod 5 odůvodnění rozhodnutí o jmenování.

³⁰ – Viz rozsudek FV, body 54 až 57.

³¹ – Rozsudek FV, body 59 až 63.

55. Tribunál poté zkoumal vadu v postupu jmenování s přihlédnutím k právu na soud zřízený zákonem stanovenému v čl. 47 druhém pododstavci první větě Listiny, vykládanému s přihlédnutím k čl. 6 odst. 1 první větě EÚLP a judikatuře ESLP, která vyžaduje, aby byla dodržována ustanovení upravující postup pro jmenování soudců³².

56. Tribunál dospěl k následujícímu závěru:

„78. Za těchto okolností s ohledem na význam dodržování pravidel upravujících jmenování soudce pro důvěru jednotlivců a veřejnosti v nezávislost a nestrannost soudů nelze dotčeného soudce považovat za zákonného soudce ve smyslu čl. 47 druhého pododstavce první věty Listiny základních práv.

79. Proto je třeba vyhovět prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z toho, že složení druhého senátu Soudu pro veřejnou službu, který vydal napadený rozsudek, nebylo v souladu s právními předpisy.

80. S ohledem na tyto úvahy je třeba napadený rozsudek zrušit v plném rozsahu, aniž je nezbytné zkoumat druhý a třetí důvod kasačního opravného prostředku.“

57. Je třeba konstatovat, že mezi body důkladně analyzovanými v rozsudku FV *není uvedena ústřední otázka, která vyvstává*, jakmile byla prokázána vada postupu jmenování, a sice otázka, zda (a případně proč) tato vada mohla vést přímo a automaticky ke zrušení rozsudku SVS v rámci řízení o kasačním opravném prostředku. Jakou rovnováhu je třeba v případě vady postupu jmenování soudce nastavit mezi dvěma základními zásadami stejného významu: mezi právem na (spravedlivý a nestranný) soud zřízený zákonem a požadavky právní jistoty? Těmito aspekty se rozsudek FV nijak nezabýval.

58. Tato základní mezera v rozsudku FV zakládá podle mého názoru vážné nebezpečí narušení jednoty a souladu unijního práva. Úvahy obsažené v tomto rozsudku byly převzaty v přezkoumávaných rozsudcích. Následující analýza se proto týká celé této judikatury.

Pochybení Tribunálu týkající se důsledků, které je třeba vyvodit z vady postupu jmenování

59. Když Tribunál zjistil dotčenou vadu, disponoval nějakým prostorem pro uvážení, nebo byl povinen zrušit rozsudek SVS, který byl přijat dotčeným soudním kolegiem, z důvodu porušení práva na soud zřízený zákonem? Jestliže zrušení nebylo důsledkem vyplývajícím automaticky ze zjištění vady postupu jmenování, jakým prostorem pro volné uvážení Tribunál disponoval?

60. Za účelem posouzení těchto otázek považuji za nezbytné analyzovat vadu postupu jmenování s přihlédnutím k právu na soud zřízený zákonem a současně k zásadě právní jistoty.

– *Právo na soud zřízený zákonem*

61. Článek 47 Listiny uznává v rámci jediného ustanovení právo na spravedlivý proces uznané v čl. 6 odst. 1 EÚLP a právo na účinnou právní ochranu zakotvené v článku 13 EÚLP. Souvislost mezi článkem 47 Listiny a těmito články EÚLP je výslovně zmíněna ve Vysvětleních k Listině

³² – Rozsudek ESLP ze dne 9. července 2009, Ilatovskij v. Rusko, stížnost č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD000694504, body 40 a 41. Viz rozsudek FV, body 67 až 76.

základních práv³³. Článek 47 první pododstavec Listiny „je založen na článku 13 EÚLP“ a jeho druhý pododstavec „odpovídá čl. 6 odst. 1 EÚLP“. Právo na „soud předem zřízený zákonem“, zakotvené v čl. 47 druhém pododstavci větě první Listiny, představuje jeden z aspektů práva na spravedlivý proces. Takto vymezený soud je výsledkem určitého procesu. Pouze byl-li postup stanovený pro zřízení soudu i) stanoven zákonem a ii) dodržen v daném případě, jedná se v případě takto vytvořeného soudního orgánu o „soud předem zřízený zákonem“.

62. Vzhledem k tomu, že obsah článku 47 Listiny odpovídá právům zaručeným EÚLP, je v čl. 52 odst. 3 Listiny požadováno, aby právo na účinnou právní ochranu a právo na spravedlivý proces, která jsou zakotvena v článku 47, měla stejný smysl a rozsah jako odpovídající práva zaručená EÚLP. Článek 47 Listiny tedy musí být vykládán s náležitým přihlédnutím jak k vysvětlením k Listině, tak k judikatuře ESLP³⁴. Unijní právo také může poskytovat širší ochranu, jak se zcela jasně uvádí v čl. 52 odst. 3 Listiny.

63. Podle judikatury ESLP platí, že „poruší-li soud vnitrostátní pravidla, která se týkají zřízení a příslušnosti soudních orgánů, jedná se v zásadě o porušení čl. 6 odst. 1. Proto může Soud zkoumat, zda bylo v tomto ohledu dodrženo vnitrostátní právo. Avšak vzhledem k obecné zásadě, podle níž přísluší výklad ustanovení vnitrostátního práva v první řadě samotným vnitrostátním soudům, má Soud za to, že nemůže zpochybnit jejich výklad, ledaže by došlo ke zjevnému porušení vnitrostátního práva“³⁵.

64. Judikatura ESLP tak pro konstatování, že došlo k porušení práva na soud zřízený zákonem a že toto porušení (posuzované individuálně) vedlo *rovněž* k porušení práva na spravedlivý proces zaručeného článkem 6 odst. 1 EÚLP, vyžaduje „zjevné“³⁶ nebo „závažné“³⁷ porušení použitelného vnitrostátního práva. Pouze v případě „zjevného porušení“ vnitrostátního práva již není nutné pokračovat v určování, zda z toho vyplývající soudní posouzení („proces“) nebylo spravedlivé³⁸.

65. Ne každá vada postupu jmenování tedy zasahuje do práva na spravedlivý proces v jeho aspektu práva na „soud zřízený zákonem“ dostatečným způsobem na to, aby se jednalo o porušení práva na spravedlivý proces³⁹. Proto je třeba analyzovat význam výrazu „soud zřízený zákonem“ s přihlédnutím k jeho cíli.

³³ – Úř. věst. 2007, C 303, s. 17, s. 29 a 30.

³⁴ – Jak zdůraznil můj kolega generální advokát Saugmandsgaard Øe ve svém stanovisku ve věci Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2017:395, bod 71 a poznámka pod čarou 77, „Skutečnost, že v případě, kdy dotčená situace spadá do působnosti unijního práva, je třeba odkazovat výlučně na článek 47 Listiny (viz rozsudek ze dne 16. května 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, bod 54 a citovaná judikatura), nevykládá [dodal bych: samozřejmě nevykládá] možnost vykládat tento článek s ohledem na judikaturu ESLP“.

³⁵ – Rozsudek ESLP ze dne 2. května 2019, Pasquini v. San Marino, stížnost č. 50956/16, CE:ECHR:2019:0502JUD005095616, bod 102. Viz dřívější rozsudek ESLP ze dne 13. dubna 2006, Fedotova v. Rusko, stížnost č. 73225/01, CE:ECHR:2006:0413JUD007322501, bod 42.

³⁶ – Rozsudky ESLP ze dne 31. května 2011, Kontalexis v. Řecko, stížnost č. 59000/08, CE:ECHR:2011:0531JUD005900008, body 41 a 44 a ze dne 4. března 2003, Posokhov c. Rusko, stížnost č. 63486/00, CE:ECHR:2003:0304JUD006348600, body 39 a 43.

³⁷ – Rozsudky ESLP ze dne 9. července 2009, Ilatovskij v. Rusko, stížnost č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD00694504, bod 40.

³⁸ – Viz body 68 až 87 níže.

³⁹ – Viz rovněž body 68 až 87 níže.

66. Tento výraz zahrnuje nejen právní základ pro existenci „soudu“, ale také pro soudní kolegium v každé věci, což zahrnuje pravidla týkající se jmenování soudců⁴⁰. Pojem „zákonem“ zahrnuje právní předpisy týkající se zřízení a příslušnosti soudních orgánů a rovněž jakékoli jiné ustanovení vnitrostátního práva, jehož nedodržení způsobuje vadu účasti jednoho či několika soudců při přezkumu věci⁴¹.

67. Důvodem existence tohoto aspektu práva na spravedlivý proces je zamezit tomu, aby výkonná moc vykonávala absolutní diskreční pravomoc nad složením soudu nebo nad jmenováním soudců, a zajistit tak, aby byly tyto otázky upraveny legislativně⁴². Oddělení výkonné moci od soudního orgánu hraje v judikatuře ESLP⁴³ stále větší úlohu. Tento pojem odráží zásadu právního státu, která je vlastní celému systému EÚLP, neboť orgán, který nebyl zřízen v souladu s vůlí zákonodárce, by byl nutně zbaven legitimacy vyžadované v demokratické společnosti k tomu, aby mohl projednat věc jednotlivců⁴⁴.

68. Proto je třeba si položit otázku, kdy způsobuje porušení pravidel upravujících jmenování soudců samo o sobě porušení práva na spravedlivý proces.

69. Judikatura ESLP z nedávné doby, zejména jeho rozsudek Ástráðsson, poskytuje významná upřesnění v tomto ohledu.

70. V tomto rozsudku ESLP rozhodl, že účast soudce, který byl jmenován v rozporu s vnitrostátními pravidly týkajícími se postupu jmenování soudců, v soudním kolegiu, které konstatovalo trestné činy přičitatelné stěžovateli, představuje sama o sobě porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP⁴⁵.

71. Před prezentací úvah ESLP je třeba uvést skutkové okolnosti věci. Jednalo se o postup jmenování patnácti soudců v rámci nově zřízeného odvolacího soudu na Islandu. Podle relevantních vnitrostátních právních předpisů nezávislý hodnotící výbor složený z pěti odborníků („hodnotící výbor“) v zásadě vybíral patnáct nejvíce kvalifikovaných kandidátů a ministryně spravedlnosti („ministryně“) nebyla oprávněna jmenovat jiného kandidáta než některého z takto navržených patnácti kandidátů. Nicméně odchýlně od tohoto pravidla mohl parlament přijmout návrh ministryně na jmenování konkrétního kandidáta, který sice nebyl uveden mezi patnácti nejlepšími kandidáty, avšak splňoval minimální kritéria proto, aby byl jmenován⁴⁶.

72. Třicet sedm osob podalo kandidaturu, z nichž třicet tři bylo zkoumáno hodnotícím výborem. Ačkoli ministryně požádala o to, aby jí byl předložen seznam například dvaceti osob, mezi nimiž by si mohla vybrat, řídil se hodnotící výbor zněním zákona a předložil jí seznam obsahující jména patnácti nejlepších kandidátů, seřazených v pořadí podle zásluh, doplněný o velmi důkladnou analýzu postupu hodnocení. Ministryně si přála jmenovat několik jiných kandidátů na dotčená místa. Jelikož měla za to, že by měla být větší váha přikládána soudním zkušenostem, a s odvoláním na zákon o rovnosti šancí („zákon o rovnosti šancí č. 10/2008“) předložila výboru Parlamentu pro ústavní a kontrolní záležitosti („Constitutional and Supervisory Committee“ nebo

⁴⁰ – Rozsudek ESLP ze dne 9. července 2009, Ilatovskij v. Rusko, stížnost č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD000694504, bod 36.

⁴¹ – Rozsudek ESLP ze dne 12. března 2019, Guðmundur Andri Ástráðsson v. Island, stížnost č. 26374/18, CE:ECHR:2019:0312JUD002637418 (dále jen „rozsudek Ástráðsson“), bod 98 a citovaná judikatura.

⁴² – Rozsudek ESLP ze dne 20. října 2009, Gorguiladzé v. Gruzie, stížnost č. 4313/04, CE:ECHR:2009:1020JUD000431304, bod 69.

⁴³ – Rozsudek ESLP ze dne 8. listopadu 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko, žaloby č. 55391/13, 57728/13 a 74041/13, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, bod 144 a citovaná judikatura.

⁴⁴ – Rozsudek ESLP ze dne 28. listopadu 2002, Lavents v. Lotyšsko, stížnost č. 58442/00, CE:ECHR:2002:1128JUD005844200, bod 114.

⁴⁵ – Rozsudek Ástráðsson, viz zejména body 107, 108 a 123.

⁴⁶ – Rozsudek Ástráðsson, bod 6.

„CSC“) seznam, který obsahoval pouze jedenáct úspěšných kandidátů vybraných hodnotícím výborem⁴⁷, přičemž čtyři další osoby byly sice kvalifikovanými kandidáty, kteří však nebyli vybráni ve výběrovém řízení⁴⁸. Ministryně nepožádala hodnotící výbor o nové hodnocení na základě takto změněných kritérií⁴⁹.

73. Členové parlamentu (poslanci) tvořící CSC hlasovali o návrhu ministryně podle své politické příslušnosti. Většina ministryni podpořila, zatímco menšina vyjádřila vážné pochybnosti ohledně slučitelnosti jejího jednání s pravidly správního práva. Takto schválený návrh většinou CSC byl následně předložen Parlamentu. Poslanci, kteří hlasovali striktně podle své politické příslušnosti, odmítli menšinové stanovisko CSC směřující k zamítnutí návrhu ministryně. Poté poslanci, hlasující opět podle své politické příslušnosti, většinou schválili seznam kandidátů navržený ministryní (hlasování se týkalo seznamu jako celku, a nikoliv jednotlivých kandidátů, jak stanovil zákon). I když prezident Islandské republiky vznesl poslední pochybnosti ohledně postupu v rámci Parlamentu, nakonec podepsal jmenování patnácti kandidátů navržených ministryní na soudce odvolacího soudu⁵⁰.

74. Pokud jde o skutkové okolnosti dané věci, stěžovatel, G. Ástráðsson byl trestním soudem shledán vinným z řízení vozidla bez řidičského oprávnění a pod vlivem omamných látek. Byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 17 měsíců, jakož i k doživotnímu zákazu řízení motorových vozidel. Stěžovatel se obrátil na odvolací soud s žádostí o snížení svého trestu. Jeho právní zástupce následně napadl účast jednoho soudce v čtyřčlenném soudním kolegiu, jehož jméno nebylo uvedeno na seznamu patnácti úspěšných kandidátů předloženém hodnotícím výborem, přičemž zejména poukázal na rozsudek FV. Argumenty G. Ástráðssona byly nicméně odmítnuty jak odvolacím soudem, tak i Nejvyšším soudem. Podal tedy stížnost k ESLP⁵¹.

75. Je třeba podotknout, že ESLP před započítáním své analýzy zmiňuje současně rozsudek FV i rozsudek Soudu ESVO ve věci Pascale Nobile⁵².

76. Pro přijetí závěru o porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP zohlednil ESLP několik prvků. Zaprvé přiznal velký význam oběma rozsudkům Nejvyššího islandského soudu o postupu jmenování soudců. Uvedený soud již dříve v kontextu žalob podaných kandidáty, které byli navrženi hodnotícím výborem, ale nakonec nebyli jmenováni⁵³, rozhodl, že ministryně porušila postup jmenování, když vyřadila čtyři kandidáty ze seznamu patnácti nejvíce kvalifikovaných kandidátů, který byl navržen hodnotícím výborem, a doplnila na něj čtyři jiné kandidáty (kteří byli zařazeni do hodnotící zprávy výboru a byli považováni za dostatečně kvalifikované, avšak byli klasifikováni v pořadí, které vylučovalo jejich jmenování), aniž se opírala o nové dokumenty nebo provedla nezávislé posouzení skutkového stavu. Z tohoto důvodu přiznal Nejvyšší islandský soud náhradu

⁴⁷ – Čtyři kandidáti, kteří byli takto ze seznamu vyškrtnuti, se umístili na sedmém, jedenáctém, dvanáctém a čtrnáctém místě v hodnotící tabulce výboru.

⁴⁸ – Čtyři kandidáti, jejichž jména byla doplněna na seznam ministryní, byli uvedeni na sedmnáctém, osmnáctém, dvacátém třetím a třicátém místě výborem. Vzhledem k tomu, že bylo třeba obsadit patnáct míst a výbor výslovně vypracoval seznam v pořadí podle zásluh, vyplývalo z toho, že za obvyklých okolností neměl být žádný z těchto kandidátů jmenován soudcem odvolacího soudu.

⁴⁹ – Pro další podrobnosti viz rozsudek Ástráðsson, body 7 až 18. Uvádím, že právní zástupce dokonce upozornil kancelář předsedy vlády na případné nedostatky v postupu, který ministryně navrhovala použít: viz bod 13 rozsudku.

⁵⁰ – Viz rozsudek Ástráðsson, body 19 až 26.

⁵¹ – Viz rozsudek Ástráðsson, body 36 až 50.

⁵² – Rozhodnutí Soudního dvora ESVO ze dne 14. února 2017, Pascal Nobile v. DAS Rechtsschutz-Versicherungs, E-21/16. Viz rozsudek Ástráðsson, body 64 až 69. Tribunál odkázal rovněž na tento rozsudek v bodě 75 rozsudku FV.

⁵³ – Nejprve J. R. J. a Á. H. a poté E. J. a J. H.: viz rozsudek Ástráðsson, v bodech 27 až 35 a 52 až 54.

nepeněžitě újmy, kterou utrpěli ostatní kandidáti (návrh na náhradu peněžitě újmy byl tímto soudem zamítnut, stejně jako žaloba na neplatnost rozhodnutí ministryně o nezařazení uvedených kandidátů na seznam osob, které mají být jmenovány)⁵⁴.

77. Zadruhé porušení příslušných vnitrostátních právních předpisů bylo zásadní, neboť se týkalo podstatné části řízení o jmenování a jádra postupu výběru kandidátů. Mimoto ministryně si byla vědoma situace, a dopustila se tak zjevného porušení použitelných pravidel⁵⁵.

78. Zatřetí je v rozsudku Ástráðsson zdůrazněno, že ani islandský parlament nedodržel postup stanovený pro jmenování soudců tím, že nehlasoval zvláště o jmenování každého kandidáta. Tato fáze postupu přitom měla za cíl zajistit nezávislost soudní moci ve vztahu k moci výkonné. Skutečnost, že parlament nesplnil úkol, který mu náleží podle příslušných legislativních aktů, představovala další závažnou vadu výběrového řízení⁵⁶. V tomto ohledu poukazuji na to, že i když na to ESLP výslovně neodkazuje ve svých úvahách týkajících se porušení práva na soud zřízený zákonem (ale výslovně to zmiňuje při líčení vnitrostátního skutkového rámce), po sobě jdoucí hlasování jak na úrovni CSC, tak v parlamentu, kterými byl schválen návrh ministryně, věrně odrážela odpovídající politickou příslušnost poslanců, kteří se hlasování účastnili⁵⁷.

79. ESLP tak dospěl k závěru, že již svou povahou představují zásahy do dotčeného postupu zjevné porušení použitelných pravidel, jak ze strany výkonné moci, která překročila meze své diskreční pravomoci, a zjevně porušila tato pravidla, tak ze strany parlamentu, který nesplnil svou povinnost zajistit, aby byla v postupu jmenování dodržena rovnováha mezi mocí zákonodárnou a mocí výkonnou. ESLP tudíž rozhodl, že toto řízení mohlo narušit důvěru, kterou musí soudní moc v demokratické společnosti vzbuzovat u veřejnosti, a že tedy došlo k porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP⁵⁸.

80. Věc Ástráðsson zjevně vykazuje společné body se situací, o kterou jde v přezkoumávaných věcech. V obou případech zahrnoval postup jmenování soudců stanovisko nezávislého výboru. Tento výbor předložil moci výkonné seznam nejkvalifikovanějších kandidátů. Postup jmenování soudců byl stížen vadou, které se dopustila moc výkonná, která si byla vědoma toho, že se odchýlila od stanoveného postupu⁵⁹.

81. Zde však podobnost končí.

82. Postup jmenování soudců SVS je stížen *jedinou procesní vadou*: aniž Rada provedla novou výzvu k podávání kandidatur na třetí místo, které se mezi tím v SVS uvolnilo, jmenovala tři kandidáty namísto dvou na základě stávajícího seznamu sestaveného pro účely obsazení dvou míst. Rada přitom vybrala kandidáty, jejichž jména byla uvedena na seznamu navrženém výborem pro výběr kandidátů, který obsahoval počet kandidátů odpovídající dvojnásobku počtu soudců, kteří byli nakonec jmenováni Radou (šest kandidátů na tři nakonec obsazená místa). I když Rada nebyla povinna tak učinit, jmenovala ve skutečnosti první tři osoby ze seznamu, které

⁵⁴ – Rozsudek Ástráðsson, body 11, 16, 27 až 35 a 105 až 109.

⁵⁵ – Rozsudek Ástráðsson, body 115 až 118.

⁵⁶ – Rozsudek Ástráðsson, body 119 až 122.

⁵⁷ – Rozsudek Ástráðsson, body 18 až 22.

⁵⁸ – Rozsudek Ástráðsson, bod 123.

⁵⁹ – Ve věci Ástráðsson si byla ministryně zcela vědoma toho, že nemá žádný prostor pro uvážení a že má akceptovat seznam patnácti nejkvalifikovanějších kandidátů, který jí předložil hodnotící výbor (požádala totiž tento výbor o navržení delšího seznamu, což bylo odmítnuto). V přezkoumávaných rozsudcích si byla Rada zcela vědoma toho, že předmětný seznam kandidátů sestavený výborem pro výběr kandidátů byl vytvořen na základě výzev k podávání kandidatur z roku 2013, které se týkaly obsazení dvou krátkodobě uvolněných míst u SVS, a *nikoli tří míst*.

výbor pro výběr kandidátů seřadil v pořadí podle zásluh. Rada se odchýlila od stanoveného postupu z důvodů, které spočívaly zejména v časovém harmonogramu (jinak řečeno: pravděpodobně z důvodu usnadnění administrativní práce)⁶⁰ – SVS měl být zrušen méně než pět měsíců po nástupu nově jmenovaných soudců do funkce⁶¹.

83. Naproti tomu v postupu jmenování soudců popsáném ve věci Ástráðsson hodnotící výbor navrhl seznam patnácti nejkvalifikovanějších kandidátů, stejný jako byl počet míst. Ministryně z tohoto seznamu vyřadila čtyři jména a doplnila do něj jiné kandidáty, kteří se účastnili postupu a byli shledáni dostatečně kvalifikovanými, ale méně než oněch patnáct navržených kandidátů. Ministryně tím záměrně vyloučila čtyři úspěšné kandidáty (tedy čtyři z kandidátů, které hodnotící výbor považoval za nejkvalifikovanější) proto, aby je nahradila jinými kandidáty podle své volby.

84. V této fázi je třeba pozorně analyzovat konkrétní úvahy ESLP v bodech 102, 103 a 123 jeho rozsudku (ztělesňující podle mého názoru skutečný základ analýzy ESLP), které zde cituji *in extenso*:

„102. Soud v tomto ohledu uvádí, že z kritérií uvedených v judikatuře Soudu v oblasti ‚zjevného‘ porušení vnitrostátního práva vyplývá, že za porušení, která splňují toto kritérium, lze mít pouze ta porušení použitelných ustanovení vnitrostátního práva, pokud jde o zřízení soudu, která mají zásadní povahu a jsou nedílnou součástí založení a fungování soudního systému. V této souvislosti se koncept ‚zjevného‘ porušení vnitrostátního práva tedy váže k povaze a závažnosti údajného porušení. Kromě toho, pokud Soud posuzuje otázku, zda bylo zřízení soudu založeno na ‚zjevném‘ porušení vnitrostátního práva, přihlíží k tomu, že skutečnosti, které mu jsou předloženy, prokazují, že porušení vnitrostátních pravidel týkajících se jmenování soudců bylo úmyslné nebo přinejmenším představovalo zjevné nedodržení použitelného vnitrostátního práva [viz rovněž v této souvislosti, rozsudek FV, bod 77].

103. Soud konečně připomíná ‚rostoucí úlohu pojmu oddělení výkonné moci od moci soudní ve své judikatuře‘ [...]. Totéž platí o ‚nutnosti zachovat nezávislost soudnictví‘ [...]. Na základě výše uvedených zásad a s přihlédnutím k předmětu a účelu požadavku, podle kterého musí být soud vždy zřízen zákonem, jakož i k úzké vazbě na základní zásadu právního státu, tedy musí Soud provést přezkum nad rámec vnějšího zdání a přezkoumat, zda porušením použitelných vnitrostátních pravidel v případě jmenování soudců vzniklo skutečné riziko, že jiná odvětví moci, zejména moc výkonná, vykonávají neodůvodněnou diskreční pravomoc, čímž je celistvost procesu jmenování ohrožena v míře, která nebyla zamýšlena vnitrostátními předpisy platnými v rozhodné době.

[...]

⁶⁰ – Skutečnost, že funkční období soudkyně Rofes i Pujol končilo dne 31. srpna 2015, jasně vyplývala z rozhodnutí o jejím jmenování. Žádná ze skutečností, které jsem zkoumala při vypracování tohoto stanoviska, neumožnila objasnit, proč nebyla za účelem nahrazení této soudkyně zveřejněna samostatná výzva k podávání kandidatur ať již před tímto datem nebo během téměř sedmiměsíčního období mezi tímto datem a datem rozhodnutí o jmenování tří soudců SVS (22. března 2016). Z hlediska nutnosti přijmout rozhodnutí dne 22. března 2016 se však mohlo zdát obtížným včas dokončit nové provedení výzvy k podávání kandidatur i hodnocení ze strany výboru pro výběr kandidátů tak, aby se nový soudce mohl ujmout funkce u SVS před ukončením činnosti tohoto soudu. Výše (bod 45) jsem navrhla jinou legální cestu, jak tento problém vyřešit.

⁶¹ – Viz bod 4 odůvodnění rozhodnutí o jmenování a bod 13 výše. Pan Van Raepenbusch byl jmenován se zpětnou účinností, zatímco jmenování pánů Sant’Anny a Kornezova nabylo účinnosti až poté, co složili přísahu dne 13. dubna 2016. SVS přestal existovat dne 1. září 2016.

123. S přihlédnutím ke všem těmto skutečnostem musí Soud dospět k závěru, že proces, na jehož základě byl A. E. jmenován jako soudce u odvolacího soudu, s ohledem na povahu procesních porušení vnitrostátního práva, potvrzených Nejvyšším islandským soudem, představuje zjevné porušení pravidel použitelných v rozhodné době. Soud má totiž za to, že tento proces předpokládal výkon neodůvodněné diskreční pravomoci ze strany moci výkonné, která nebyla zamýšlena platnými právními předpisy, při volbě čtyř soudců v rámci nového odvolacího soudu, včetně A. E., přičemž tato skutečnost je spojena se skutečností, že Parlament nedodržel dříve zavedený legislativní režim s cílem zajistit náležitou rovnováhu mezi výkonnou a zákonodárnou mocí v procesu jmenování. Mimoto, jak rozhodl Nejvyšší soud, ministr spravedlnosti jednal ve zjevném rozporu s použitelnými pravidly, když rozhodl o nahrazení čtyř z patnácti kandidátů, kteří byli výborem považováni za nejkvalifikovanější kandidáty, jinými čtyřmi kandidáty, kteří byli považováni za méně kvalifikované, včetně A. E. Z tohoto důvodu tak tento proces narušil důvěru, kterou musí soudy v demokratické společnosti vzbuzovat v jednotlivci, a porušil samotnou podstatu zásady, podle níž musí být soud zřízen zákonem, tedy jednu ze základních zásad právního státu. Soud zdůrazňuje, že pokud by mělo být rozhodnuto jinak z hlediska skutečností projednávané věci, znamenalo by to totéž co považovat tuto základní záruku zakotvenou v čl. 6 odst. 1 [EÚLP] za neúčinnou. V důsledku toho Soud dospívá k závěru, že čl. 6 odst. 1 [EÚLP] byl v projednávané věci porušen.“

85. Podle mého názoru z bodů rozsudku Ástráðsson, které jsem právě citovala, vyplývá, že i když je třeba „přihlédnout k tomu, že skutečnosti prokazují, že porušení vnitrostátních pravidel týkajících se jmenování soudců bylo úmyslné“, tento prvek sám o sobě nestačí k tomu, aby vada postihující postup jmenování soudce představovala zjevné porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP. Je třeba provést přezkum nad rámec této skutečnosti posuzované samostatně a posoudit, zda porušení pravidel použitelných na jmenování soudců vyvolalo skutečné riziko, že ostatní moci, zejména moc výkonná, využily své výsady takovým způsobem, že ohrozily celistvost postupu jmenování⁶². Je-li tomu tak – v případě, že jde o „neodůvodněný výkon diskreční pravomoci výkonnou mocí“ (takže výsledný proces „narušil důvěru, kterou musí soudy v demokratické společnosti vzbuzovat v jednotlivci, a porušil samotnou podstatu zásady, podle níž soud musí být zřízen zákonem“) – jedná se o „zjevné“ porušení práva na soud zřízený zákonem, které způsobuje samo o sobě porušení práva na spravedlivý proces.

86. Pokud se tato analýza použije na vadu, kterou je stíženo rozhodnutí o jmenování dotčené v projednávané věci, nelze rozumně dospět k závěru, že tato vada mohla narušit „důvěru, kterou musí soudy v demokratické společnosti vzbuzovat v jednotlivci“. Na rozdíl od skutečností, ze kterých vychází rozsudek Ástráðsson, výkonná moc nemanipulovala se seznamem s cílem vyloučit určité úspěšné kandidáty a nahradit je jinými kandidáty. Zjištěnou vadou výkonná moc nevykonala svou pravomoc tak, že by narušila celý proces jmenování.

87. Při použití kritérií stanovených ESLP v rozsudku Ástráðsson dovozují, že konkrétní vada, kterou bylo stíženo jmenování tří soudců SVS a která byla popsána v rozsudku FV a v přezkoumávaných rozsudcích, nemohla sama o sobě způsobit „zjevné porušení“ práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 47 druhém pododstavci první větě Listiny. Je tudíž třeba posoudit, zda s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem bylo v projednávané věci dodrženo právo na spravedlivý proces, což Tribunál nečinil. Je zřejmé, že jak žaloby navrhovatelů v přezkoumávaných věcech, tak i žaloba navrhovatelky FV byly projednány senátem SVS,

⁶² – Rozsudek Ástráðsson, bod 103.

složeným z plně a řádně kvalifikovaných osob pro výkon funkce v tomto soudu a vybraných ze seznamu sestaveného výborem pro výběr kandidátů, a nebylo konstatováno žádné pochybení, které by mohlo zneplatnit projednání těchto věcí soudním kolegiem.

– *Zásada právní jistoty*

88. S přihlédnutím k výše uvedenému a s náležitým ohledem na zásadu právní jistoty nyní posoudím důsledek, který Tribunál spojil s vadou postupu jmenování, a sice zrušení rozsudků SVS ve věcech FV, HG a Simpson.

89. Pokud je mi známo, zásada právní jistoty, která byla Soudním dvorem zařazena mezi obecné právní zásady⁶³, se objevila poprvé v judikatuře Soudního dvora na začátku šedesátých let minulého století. V tomto prvním rozsudku již Soudní dvůr poměřil význam této zásady a zásady legality a zdůraznil, že otázka, která z těchto zásad musí mít v každém jednotlivém případě přednost, závisí na konfrontaci veřejného zájmu s dotčenými soukromými zájmy⁶⁴.

90. Zásada právní jistoty ukládá, aby právní normy byly jasné a přesné, a jejím cílem je zajistit předvídatelnost právních stavů a vztahů, které vyplývají z unijního práva⁶⁵. Tato zásada má v judikatuře Soudního dvora několik rovin za účelem zachování jistoty, stability, jednotnosti a soudržnosti unijního právního řádu⁶⁶. Představuje pramen a základ dvou dalších zásad unijního práva, které ji doplňují: zásady legitimního očekávání⁶⁷ a zásady překážky věci pravomocně rozsouzené⁶⁸.

91. Pokud jde o bod, ve kterém se zásada právní jistoty setkává se zásadou překážky věci pravomocně rozsouzené, souhlasím s tím, co píše Jean Carbonnier: „to, co přiznává rozsudku jeho plnou hodnotu, jeho nadřazenost vůči řešení, o které by se mezi dvěma rozhádanými mohl pokusit kolemjdoucí v dobré víře, není dosažení souladu s absolutní pravdou (kde je pravda?) – ale přiznání zvláštní síly státem, která zakazuje jej zpochybnit, protože je třeba ukončit spory [...], což zaručuje stabilitu, bezpečnost a mír mezi lidmi“⁶⁹.

92. Soudní dvůr tak neváhal omezit časové účinky svých rozsudků proto, aby byla zachována právní jistota. Pokud jde o žalobu na neplatnost, tato možnost je výslovně stanovena v čl. 264 odst. 2 SFEU. Soudní dvůr přistoupil k takovému omezení rovněž v řízeních o předběžné otázce týkajících se výkladu a platnosti. Například v rozsudku Defrenne Soudní dvůr zdůraznil, že „naléhavé důvody právní jistoty týkající se všech dotčených zájmů, jak veřejných, tak soukromých, v zásadě brání zpochybnění odměn [...] za období před vydáním tohoto rozsudku, s výjimkou pracovníků, kteří podali dříve žalobu nebo vznesli odpovídající stížnost“⁷⁰. Jen „zcela výjimečně“ však „mohou okolnosti přimět Soudní dvůr k tomu, aby na základě obecné zásady právní jistoty, která je vlastní právnímu řádu Společenství, omezil možnost všech zúčastněných

⁶³ – Rozsudek ze dne 15. února 1996, Duff a další, C-63/93, EU:C:1996:51, bod 31.

⁶⁴ – Rozsudek ze dne 22. března 1961, Snpat v. Vysoký úřad, 42/59 a 49/59, EU:C:1961:5, s. 159.

⁶⁵ – Rozsudek ze dne 15. února 1996, Duff a další, C-63/93, EU:C:1996:51, bod 20.

⁶⁶ – Pokud jde o analýzu judikatury Soudního dvora k tomuto bodu, viz Puissochet, J.-P., a Legal, H., „Le principe de sécurité juridique dans la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes“, Cahiers du Conseil Constitutionnel č. 11, prosinec 2001.

⁶⁷ – Rozsudek ze dne 4. července 1973, Westzucker, 1/73, EU:C:1973:78, bod 6.

⁶⁸ – Rozsudek ze dne 1. června 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, bod 46.

⁶⁹ – Carbonnier, Droit civil, Introduction, č. 46, citovaný ve zprávě soudce zpravodaje p. M. Charruaulta ohledně rozsudku Kasačního soudu (pléna) č. 540 ze dne 7. července 2006.

⁷⁰ – Rozsudek ze dne 8. dubna 1976, Defrenne, 43/75, EU:C:1976:56, body 74 a 75.

osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře. Aby bylo možné o takovém omezení rozhodnout, je nezbytné, aby byla splněna dvě podstatná kritéria, a to dobrá víra zúčastněných kruhů a riziko závažných obtíží⁷¹.

93. Zásady právní jistoty se Soudní dvůr dovolával rovněž tehdy, když rozhodoval o otázkách týkajících se zpětvzetí unijních aktů. Zpětvzetí protiprávního aktu je možné, pokud k němu dojde v přiměřené lhůtě a orgán, který jej přijal, dostatečně zohlednil rozsah, v němž se žalobkyně případně mohla spoléhat na legalitu aktu; nejsou-li tyto podmínky splněny, zpětvzetí se dotýká zásad právní jistoty a legitimního očekávání a musí být zrušeno⁷².

94. ESLP rovněž uznal zásadu právní jistoty, i když se tato zásada výslovně neobjevuje v EÚLP.

95. V kontextu čl. 6 odst. 1 EÚLP tak ESLP rozhodl, že „právo na soud“ není absolutní a lze jej implicitně omezit, zejména za účelem zajištění řádného výkonu spravedlnosti a dodržení zejména zásady právní jistoty. Tato omezení musí být nicméně přiměřená a nesmí bránit jednotlivci ve volném přístupu takovým způsobem nebo v takové míře, aby byla zasažena samotná podstata jeho práva na soud⁷³.

96. ESLP rovněž poskytl možnost časově omezit účinky svých rozhodnutí, když měl za to, že „zásada právní jistoty, která je nutně vlastní právu [EÚLP] i právu [Unie], zbavuje [dotčený stát] povinnosti zpochybnit právní akty nebo situace, které předcházely vyhlášení tohoto rozsudku“⁷⁴. Tato zásada, tak jak ji provádí ESLP, zahrnuje rozměry stability a předvídatelnosti, které jsou s ní inherentně spjatý⁷⁵.

97. Nyní se budu zabývat otázkou, zda v případě, kdy je zjištěna vada v postupu jmenování některého ze soudců, znemožňuje zásada právní jistoty, aby byly z důvodu této vady automaticky zrušeny rozsudky vydané tímto soudcem nebo s jeho účastí.

98. Ze zběžné a nutně nekompletní analýzy relevantní judikatury je patrné, že takový automatický důsledek *nevyplývá* z právních tradic společných členským státům. Naopak v právních řádech některých členských států existují mechanismy poměrování významu práva na soud zřízený zákonem na jedné straně a zásady právní jistoty na straně druhé. Uvedu několik příkladů přijatých řešení, která lze podle mého názoru použít pro inspiraci, to vše při vědomí, že výčet není taxativní a že se řešení v jednotlivých členských státech a v jednotlivých oblastech práva liší, a to zejména v oblasti trestního práva.

99. Ve Francii Conseil d'État (Státní rada) v rámci přezkumu legality nařízení o jmenování tří soudců uvedla ve dvou principiálních rozsudcích, že okamžité zrušení jmenování těchto soudců se zpětnou účinností představuje „zjevně nepřiměřený“ zásah do fungování veřejné soudní služby. V důsledku toho rozhodl, že rozhodnutí, kterým se ruší jmenování těchto soudců, nabude účinnosti až o několik týdnů později. Pro účely vydání rozhodnutí v tomto smyslu měla Conseil d'État za to, že pokud „zrušení správního aktu v zásadě znamená, že tento akt je považován za akt, který nebyl nikdy přijat“, pokud „je patrné, že tento zpětný účinek zrušení může mít zjevně

⁷¹ – Rozsudek ze dne 18. ledna 2007, Brzeziński, C-313/05, EU:C:2007:33, bod 56.

⁷² – Rozsudek ze dne 26. února 1987, Consorzio Cooperative d'Abruzzo v. Komise, 15/85, EU:C:1987:111, body 12 a 17.

⁷³ – Rozsudek ESLP ze dne 28. října 1998, Pérez de Rada Cavanilles v. Španělsko, stížnost č. 28090/95, CE:ECHR:1998:1028JUD002809095, body 44 a 45. K tomuto bodu viz rovněž názor generálního advokáta Mengozziho ve věci Přezkum Arango Jaramillo a další v. EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, body 59 a 60 a citovaná judikatura.

⁷⁴ – Rozsudek ESLP ze dne 13. června 1979, Marckx v. Belgie, stížnost č. 6833/74, CE:ECHR:1979:0613JUD000683374, bod 58.

⁷⁵ – Soulas de Russel, D., a Raimbault, Ph., „Nature et racines du principe de sécurité juridique: une mise au point“, Revue internationale de droit comparé, sv. 55, č. 1, leden – březen 2003, s. 85–103, zejm. s. 90–91.

nepřiměřené důsledky jak z důvodu účinků, které tento akt vyvolal, a situací, ke kterým mohlo dojít, když byl v platnosti, tak i obecného zájmu, který lze mít na dočasném zachování jeho účinků, přísluší správnímu soudu [...], aby vzal v úvahu jednak důsledky zpětné účinnosti zrušení pro jednotlivé dotčené veřejné nebo soukromé zájmy, a jednak nevýhody, které by mělo časové omezení účinků zrušení s ohledem na zásadu legality a právo jednotlivců na účinnou soudní ochranu“⁷⁶.

100. Zajímavý mi připadá rovněž přístup použitý v Anglii a Walesu (necítím se povolána vyjadřovat se k ostatním částem Spojeného království), a to přinejmenším z důvodu svého pragmatismu. V tomto právním řádu je uznána zásada „soudce *de facto*“, podle níž mohou úkony soudce zůstat platné v souladu se zákonem, i když je jeho jmenování neplatné a bez jakéhokoli zákonného účinku. Ve věci, ve které nejprve rozhodoval u High Court of Justice, Queen’s Bench Division (Vrchní soud, oddělení Queen’s Bench, Spojené království) soudce, který nebyl příslušný k rozhodování v této věci, žalobkyně zpochybnila (v prvním stupni řízení) příslušnost soudce k rozhodování a položila (v odvolacím řízení) otázku, zda je to v souladu s právem každé osoby být vyslechnut soudem „zřízeným zákonem“. Podle velmi obsáhlého rozsudku Court of Appeal (Odvolací soud, Spojené království) může zásada „soudce *de facto*“ zajistit platnost úkonů dotčeného soudce i samotného zřízení soudu, a to tak, že budou splněny požadavky čl. 6 odst. 1 EÚLP. Z uvažování Court of Appeal (Odvolacího soudu) vyplývá, že tato zásada má chránit každou osobu, která podává žalobu k soudu, v tom smyslu, že je považován za řádně ustavený soud. Logika zásady spočívá v zachování rychlosti, právní jistoty, stability a důvěry veřejnosti v soudní systém, jakož i zabránění tomu, aby vyvstaly spory, pokud jde o formální náležitosti jmenování. Zásada „soudce *de facto*“ se však nevztahuje na osoby, které zasedaly v takovém soudním kolegiu a byly si vědomy nedostatku své příslušnosti za tímto účelem (osoby, které jsou nazývány „uzurpátory“). Rozhodnutí těchto osob jsou neplatná⁷⁷.

101. V Německu měl Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud, Německo) příležitost upřesnit, že cílem práva na „zákonného soudce“, tak jak je zakotveno v německé ústavě, je – bez ohledu na jeho základní význam pro jednotlivce – v zásadě pouze zabránit riziku manipulace se soudními orgány. Při přijetí tohoto přístupu Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) výslovně zdůraznil, že takové omezení „absolutního“ práva na „zákonného soudce“ je odůvodněno s ohledem na právní jistotu⁷⁸.

102. V České republice Ústavní soud (Česká republika) v rámci přezkumu přidělení soudce k Nejvyššímu soudu (Česká republika), který vedl ke zrušení tohoto přidělení z důvodu procesní vady, rozhodl zachovat rozhodnutí vydaná senátem, ve kterém dotčený soudce zasedal, čímž upřednostnil zásadu ochrany legitimního očekávání občanů v právu a zásadu ochrany dobré víry⁷⁹.

103. Ve Španělsku Tribunal Constitucional (Ústavní soud, Španělsko) rozhodl, že vady týkající se jmenování nebo určení soudce nezpůsobují neplatnost celého řízení, ani neplatnost rozsudku vydaného tímto soudcem⁸⁰. Tento výklad je odůvodněn nutností zajistit právní jistotu⁸¹. Stejná

⁷⁶ – CE, 6e/1e SSR, rozhodnutí ze dne 12. prosince 2007, č. 296072, ECLI:FR:CESSR:2007:296072.20071212; CE, sect., rozhodnutí ze dne 30. prosince 2010, č. 329513, ECLI:FR:CESEC:2010:329513.20101230.

⁷⁷ – Fawdry & Co (A Firm) v Murfitt v Lord Chancellor’s Department [2002] EWCA Civ 643.

⁷⁸ – Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud), usnesení ze dne 27. října 1996, 2 BvR 1375/96; viz rovněž Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), usnesení ze dne 26. dubna 2005, X ZB 17/04.

⁷⁹ – Ústavní soud, nález ze dne 12. prosince 2006, č. Pl. ÚS 17/06-2.

⁸⁰ – Rozsudek Tribunal Constitucional (Ústavní soud) 164/2008, ze dne 15. prosince 2008 (ECLI:ES:TC:2008:164).

⁸¹ – Rozsudek Tribunal Constitucional (Ústavní soud) 101/1984, ze dne 28. listopadu 1984 (ECLI:ES:TC:1984:101).

judikatura však stanoví jasné odlišení v případě pochybností o nestrannosti nebo nezávislosti dotčeného soudce⁸². Pokud tyto skutečnosti neexistují, může být totiž zrušení rozsudku odůvodněné.

104. V několika členských státech tedy není právo na soud zřízený zákonem považováno za absolutní, takže ne každý zásah do tohoto práva vede automaticky ke zrušení celého rozsudku, na kterém se dotčený soudce podílel. Tendencí je spíše snaha o nalezení odpovídající rovnováhy mezi tímto právem na straně jedné a právní jistotou na straně druhé.

105. S přihlédnutím k těmto úvahám je třeba posoudit otázku, jak provést toto poměření, pokud je zjištěna vada v postupu jmenování soudce, který rozhodoval v dané věci.

106. Domnívám se, že vše závisí na povaze dotčené vady.

107. Nesnažím se zde uvést taxativní seznam možných vad. Domnívám se, že existuje celá řada vad od procesního pochybení, které je opravdu *de minimis*, až po zjevné porušení základních kritérií pro jmenování soudců. První kategorie vad zahrnuje například okolnost, že dopis o jmenování soudce měl být po podpisu odpovědného ministra označen razítkem v zelené barvě, ale spěchající asistentka se zmýlila v barvě inkoustu a použitý inkoust nebyl zelený, nýbrž modrý. Příkladem druhé kategorie vad je manipulace s řízením politickými představiteli s cílem dosáhnout jmenování soudcem jednoho z jejich podporovatelů, který není držitelem diplomu v oboru práva vyžadovaného ve výzvě k podávání kandidatur, ale který by nepochybně odsoudil jakoukoli osobu, která se postaví proti vládě, na doživotí.

108. Mám za to, že kritérium stanovené judikaturou ESLP analyzovanou výše zde má obzvláště velký význam.

109. Došlo-li ke „zjevnému“ porušení práva na soud zřízený zákonem, jež narušuje důvěru, kterou musí soudy v demokratické společnosti vzbuzovat v jednotlivci, je zjevně třeba takto vadné rozsudky jednoduše zrušit. Naproti tomu, je-li dotčená vada méně závažná a nepředstavuje takové porušení, zásada právní jistoty neumožňuje automatické zrušení těchto rozsudků. Bylo by spíše třeba zkoumat danou situaci důkladněji se zohledněním této důležité zásady. V určitých konkrétních případech se může stát, že tato zásada bude mít přednost před právem na soud zřízený zákonem⁸³. Nicméně ukáže-li se, že bylo zasaženo do samotné *podstaty* práva na spravedlivý proces, bude nezbytně třeba upřednostnit toto právo před zásadou právní jistoty a předmětný rozsudek zrušit.

110. Domnívám se, že ačkoli je předmětná vada v řízeních o přezkumu v projednávaných věcech nepochybně závažnější než pouhá chyba v barvě použitého inkoustu, nejedná se o vadu, kterou by bylo možné kvalifikovat jako „zjevné porušení práva na soud zřízený zákonem“.

111. Tribunál se tedy svým rozhodnutím, že vada v postupu jmenování soudců SVS mohla porušovat právo na soud zřízený zákonem, a že proto musí být předmětné rozsudky automaticky zrušeny, *aniž* se přitom pokusil poměřit význam této zásady se zásadou právní jistoty, dopustil vážného nesprávného právního posouzení v přezkoumávaných rozsudcích (podobně jako tomu bylo v případě rozsudku FV).

⁸² – Rozsudek Tribunal Constitucional (Ústavní soud) 164/2008, ze dne 15. prosince 2008 (ECLI:ES:TC:2008:164).

⁸³ – Do této kategorie budou zjevně spadat čistě formální vady.

K druhé části problematiky identifikované Soudním dvorem: „incidenční“ přezkum legality jmenování soudce

112. Především, že v rozsudku Simpson se Tribunál z úřední povinnosti dotázal účastníků řízení, jaké důsledky je třeba vyvodit z rozsudku FV⁸⁴; zatímco ve věci HG otázku případné vady ve složení soudního kolegia vznesl samotný žalobce⁸⁵.

113. Než se budu zabývat otázkou, zda se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když jakožto soud rozhodující o kasačním opravném prostředku provedl i bez návrhu přezkum jmenování soudců zasedajících v soudním kolegiu v prvním stupni, posoudím, zda byl v tomto kontextu oprávněn provést incidenční přezkum na základě článku 277 SFEU, neboť tato otázka byla na jednání předmětem živé diskuse.

Otázka použitelnosti článku 277 SFEU

114. Článek 277 SFEU upravuje možnost incidenčního přezkumu aktů unijního práva. Tento přezkum neproběhne na základě samostatné žaloby, nýbrž v rámci incidenčního řízení před unijním soudem v souvislosti s hlavní žalobou⁸⁶. Taková možnost vyjadřuje obecnou zásadu, jejímž cílem je zaručit, aby každá osoba měla možnost napadnout akt Unie, jenž je základem rozhodnutí v její neprospěch⁸⁷.

115. Nebudu se zabývat všemi podmínkami, kterými článek 277 SFEU podřizuje možnost uplatnění „námitky protiprávnosti“, jako je podmínka, podle níž musí být osoba vznášející tuto námitku „stranou“⁸⁸ ve „spor“, který je předmětem hlavní žaloby. Budu se věnovat rovnou té podmínce, která je nejrelevantnější pro projednávané věci. Námitku protiprávnosti lze vznést pouze za účelem zpochybnění aktu „s obecnou působností“ přijatého orgánem, institucí nebo entitou Unie⁸⁹.

116. Vymezení právní povahy rozhodnutí o jmenování se tak stává etapou nezbytnou k určení prostředků k jeho přezkumu. Tato právní povaha je vymezena zaprvé autorem aktu: Rada. Jedná se tedy o akt orgánu Unie na rozdíl od jmenování soudců a generálních advokátů Soudního dvora a Tribunálu, ke kterému dochází společnou dohodou mezi vládami členských států v souladu s čl. 253 prvním pododstavcem SFEU.

⁸⁴ – Rozsudek ze dne 19. července 2018, Simpson v. Rada, T-646/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:493, bod 31, viz také bod 25 výše.

⁸⁵ – Rozsudek ze dne 19. července 2018, HG v. Komise, T-693/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:492, bod 32.

⁸⁶ – Rozsudek ze dne 16. července 1981, Albini v. Rada a Komise, 33/80, EU:C:1981:186, bod 17.

⁸⁷ – Rozsudek ze dne 16. dubna 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, bod 18 a citovaná judikatura.

⁸⁸ – Judikatura akceptuje to, že námitku protiprávnosti mohou vedle jednotlivců vznést i tzv. privilegovaní žalobci. Viz rozsudek ze dne 10. července 2003, Komise v. ECB, C-11/00, EU:C:2003:395. Generální advokáti již dlouhou dobu prosazovali uznání této možnosti u tzv. privilegovaných žalobců. Viz mimo jiné stanovisko generálního advokáta Slyna ve věci Francie v. Komise, 181/85, nezveřejněné, EU:C:1986:491, strany 702 a 703. Nicméně Soudní dvůr odpírá členským státům možnost dovolávat se protiprávnosti rozhodnutí nebo směrnice, které jsou jim určeny, jako důvodu na obranu proti žalobě pro nesplnění povinnosti založené na neprovedení tohoto rozhodnutí nebo této směrnice (rozsudek ze dne 18. října 2012, Komise v. Česká republika, C-37/11, EU:C:2012:640, bod 46). Stejně uvažování se použije v případech rozhodnutí, jehož adresátem členský stát formálně nebyl: jakožto člen Rady, která je autorem uvedeného rozhodnutí, členský stát nevyhnutelně věděl o tomto rozhodnutí – a byl plně schopen podat žalobu znějící na zrušení téhož rozhodnutí (rozsudek ze dne 27. března 2019, Komise v. Německo, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 90).

⁸⁹ – V tomto ohledu uvádím, že před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost byla námitka protiprávnosti omezena Smlouvami na nařízení (viz článek 184 EHS, poté 244 ES, nyní 277 SFEU). Judikatura však rychle rozšířila tuto možnost i na jiné akty orgánů, které, aniž by měly formu nařízení, „měly obdobné účinky“, i když nejsou „nařízením ve striktním smyslu slova“ (rozsudek ze dne 6. března 1979, Simmenthal v. Komise, 92/78, EU:C:1979:53, body 35 a násl.).

117. Tato právní povaha je dále vymezena kvalifikací, kterou mu přiznává primární právo Unie: „rozhodnutí“. Jedná se tedy o akt sekundárního práva, přijatý nikoli „řádným“ legislativním postupem, vymezeným v čl. 289 odst. 1 SFEU, ale zvláštním postupem upraveným čl. 257 čtvrtým pododstavcem SFEU, ve spojení s čl. 3 odst. 1 přílohy I statutu Soudního dvora Evropské unie.

118. Pojem „akt s obecnou působností“ byl rozpracován judikaturou. Tento pojem lze vyvodit ze skutečnosti, že se dotčený akt vztahuje na objektivně vymezené situace a vyvolává právní účinky vzhledem k obecně a abstraktně pojímaným kategoriím osob⁹⁰. Samotným zněním článku 277 SFEU jsou naproti tomu vyloučeny akty bez obecné působnosti, tedy rozhodnutí, která jsou určena jednotlivci⁹¹. Je sice skutečností, že ve věcech, v nichž došlo ke zpochybnění voleb nebo jmenování osob zvolených do místního výboru zaměstnanců v Lucemburku⁹² nebo zamítnutí kandidatury Radou⁹³ provedl Tribunál incidenční přezkum. V obou věcech se jednalo o akty s obecnou působností, které sloužily jako základ pro přijetí zpochybněných aktů (stanov místního výboru zaměstnanců v Lucemburku⁹⁴ nebo oznámení o volném pracovním místě s výzvou k podávání kandidatur⁹⁵).

119. Podle judikatury Tribunálu je tak námitka protiprávnosti vznesená incidenčně podle článku 277 SFEU současně se zpochybněním legality aktu třetí osoby přípustná pouze v případě existence souvislosti mezi tímto aktem a právní normou, jejíž údajná protiprávnost je namítána; obecný akt, jehož protiprávnost je tvrzena, musí být přímo nebo nepřímo použitelný ve věci projednávané v rámci žaloby a musí existovat přímá právní vazba mezi napadeným individuálním rozhodnutím a dotčeným obecným aktem⁹⁶.

120. Je možné mít za to, že rozhodnutí o jmenování má dvojí povahu individuálního aktu (ve vztahu ke jmenovaným osobám) a aktu s obecnou působností (z důvodu účinků, které má ve vztahu k jednotlivcům Unie), jak to Komise a HG tvrdili na jednání?

121. Soudní dvůr sice již připustil, že akt Rady může mít dvojí povahu a představovat akt s obecnou působností v rozsahu, v němž je určen určité kategorii obecně a abstraktně určených adresátů (například akt, který zakazuje poskytnout finanční zdroje a hospodářské prostředky k dispozici osobám a subjektům, jejichž jména jsou uvedena na seznamech obsažených v přílohách dotčených aktů), a zároveň řadu individuálních rozhodnutí (vůči těmto osobám a subjektům)⁹⁷. Tento druh aktu odpovídá skutečně definici aktu s obecnou působností, jelikož i) má právní účinky ve vztahu ke kategoriím obecně a abstraktně určených osob, ii) použije se přímo nebo nepřímo ve věci projednávané v rámci žaloby a iii) má přímou právní vazbu s napadeným individuálním rozhodnutím.

122. Nedomnívám se, že tomu tak je v případě rozhodnutí o jmenování.

⁹⁰ – Rozsudek ze dne 31. května 2001, *Sadam Zuccherifici a další v. Rada*, C-41/99 P, EU:C:2001:302, bod 24.

⁹¹ – Rozsudek ze dne 24. září 1987, *Acciaierie e Ferriere di Porto Nogaro v. Komise*, 340/85, EU:C:1987:384, bod 5. Soudní dvůr připomněl, že „z ustálené judikatury vyplývá, že žalobce nemůže v souvislosti s žalobou na neplatnost podanou proti individuálnímu rozhodnutí uplatňovat námitku protiprávnosti vůči jiným individuálním rozhodnutím, která mu byla určena a která se stala konečnými“.

⁹² – Rozsudek ze dne 22. dubna 2004, *Schintgen v. Komise*, T-343/02, EU:T:2004:111.

⁹³ – Rozsudek ze dne 23. března 2004, *Theodorakis v. Rada*, T-310/02, EU:T:2004:90.

⁹⁴ – Rozsudek ze dne 22. dubna 2004, *Schintgen v. Komise*, T-343/02, EU:T:2004:111, bod 25.

⁹⁵ – Rozsudek ze dne 23. března 2004, *Theodorakis v. Rada*, T-310/02, EU:T:2004:90, body 48 a 49.

⁹⁶ – Rozsudek ze dne 30. dubna 2019, *Wattiau v. Parlament*, T-737/17, EU:T:2019:273, bod 56 a citovaná judikatura. Tato judikatura uplatňuje zásady již stanovené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 13. července 1966, *Itálie v. Rada a Komise*, 32/65, EU:C:1966:42, s. 594.

⁹⁷ – Rozsudek ze dne 23. dubna 2013, *Gbagbo a další v. Rada*, C-478/11 P až C-482/11 P, EU:C:2013:258, bod 56.

123. ZprvÉ rozhodnutí o jmenování soudce nelze genericky označit za akt použitelný ve věci projednávané v rámci žaloby. Zadruhé rozhodnutí o jmenování nemá žádnou přímou (nebo nepřímou) právní vazbu s individuálními rozhodnutími napadenými žalobci u SVS (ve věci Simpson rozhodnutí Rady o zamítnutí služebního postupu do platové třídy AD 9 a ve věci HG rozhodnutí tripartitního orgánu oprávněného ke jmenování, kterým mu byla uložena disciplinární sankce a uložena povinnost k náhradě škody vzniklé Komisi). Zatřetí individuálními akty napadenými před Tribunálem v projednávaných věcech nejsou individuální rozhodnutí, která jsou předmětem žaloby, ale rozsudky, které jsou předmětem kasačních opravných prostředků. Začtvrté rozhodnutí o jmenování se netýká „kategorií obecně a abstraktně určených osob“; ani všechny jednotlivce Unie, na které se vztahuje pravomoc SVS, nelze považovat za takovou kategorii osob „určených“ rozhodnutím o jmenování. Skutečnost, že toto rozhodnutí bylo zveřejněno v Úředním věstníku, nemůže změnit jeho právní povahu. Tak například rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor jsou rovněž zveřejňována v Úředním věstníku, což ale neznamená, že představují akty s obecnou působností.

124. Mám tudíž za to, že rozhodnutí o jmenování nemůže být považováno za akt s obecnou působností, který by mohl být předmětem incidenčního přezkumu legality na základě článku 277 SFEU.

125. To však neznamená, že se žalobce nebude moci dožadovat přezkumu údajné vady při jmenování některého člena soudního kolegia, kterému byla jeho věc přidělena. Pokud jeho žaloba spadá do působnosti unijního práva, může se dovolávat práv zaručených Listinou, zejména jejím článkem 47. Z tohoto hlediska se nejedná o kontext „incidenčního přezkumu“ v užším slova smyslu. Nejedná se o přezkum rozhodnutí o jmenování, ale spíše o přezkum toho, zda došlo k porušení práva na soud zřízený zákonem z důvodu, že v soudním kolegiu zasedal soudce, jehož jmenovací postup je stížen vadou.

Související úvahy Tribunálu v rozsudku FV

126. Za účelem přezkumu legality jmenování soudců se Tribunál v rozsudku FV a rovněž v přezkoumávaných rozsudcích opřel o rozsudek ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. UFX a další⁹⁸.

127. Rozhodl, že „pokud dojde ke sporu ohledně legality složení kolegia soudu rozhodujícího v prvním stupni, který není zjevně nepodložený, soud rozhodující o kasačním opravném prostředku je povinen přezkoumat legalitu jeho složení. Důvod vycházející z nesprávnosti soudního kolegia totiž představuje nepominutelný důvod, který musí být přezkoumán i bez návrhu, a to i v případě, že tato vada nebyla uplatněna v prvním stupni (v tomto smyslu viz [rozsudek Chronopost], body 44 až 50)“⁹⁹.

128. Dle mého názoru je použití této judikatury v přezkoumávaných rozsudcích nesprávné, neboť opomíjí dosah rozsudku Chronopost i domněnku legality aktů unijních orgánů.

⁹⁸ – C-341/06 P a C-342/06 P (dále jen „rozsudek Chronopost“), EU:C:2008:375.

⁹⁹ – Rozsudek FV, bod 66. Viz rovněž rozsudky ze dne 19. července 2018, Simpson v. Rada, T-646/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:493, bod 38, a ze dne 19. července 2018, HG v. Komise, T-693/16 P, nezveřejněný, EU:T:2018:492, bod 39.

129. V uvedené věci byl původní rozsudek Tribunálu zrušen Soudním dvorem, který věc vrátil Tribunálu. Tribunál přitom tuto věc přidělil *soudnímu kolegiu, které mělo za soudce zpravodaje stejného soudce, který byl zpravodajem již u původního napadeného rozsudku*. Účastníci řízení následně vyjádřili pochybnosti ohledně legality řízení před Tribunálem. V rámci dalšího (nového) řízení o kasačním opravném prostředku Soudní dvůr tyto argumenty ve věci samé odmítl¹⁰⁰.

130. Než Soudní dvůr k tomuto zkoumání přikročil, rozhodl, že „[...] každý soudní orgán má povinnost přezkoumat, zda je z hlediska svého složení takovým nezávislým a nestranným soudním orgánem, jestliže ohledně této skutečnosti vyvstane pochybnost, která se na první pohled nezdá být zjevně nepodložená. Tento přezkum je nezbytný pro důvěru, kterou musí soudy v demokratické společnosti vzbuzovat v jednotlivci [...]. Z toho vyplývá, že pokud v rámci kasačního opravného prostředku vyvstane ohledně této skutečnosti pochybnost, která není, jako v projednávané věci, zjevně nepodložená, musí Soudní dvůr přezkoumat řádnost složení kolegia Tribunálu, které vydalo napadený rozsudek“¹⁰¹.

131. Přístup použitý v rozsudku Chronopost totiž vychází z *práva na spravedlivý proces*. Obsah tohoto práva, vymezený v rozsudku Chronopost, odpovídá znění čl. 6 odst. 1 EÚLP a čl. 47 odst. 2 Listiny: „každý musí mít právo být vyslechnut spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem“¹⁰².

132. V kontextu přezkoumávaných rozsudků, jakož i v rozsudku FV Tribunál přistoupil k přezkumu legality soudního kolegia SVS, které vydalo tyto rozsudky, a to z hlediska případné vady postupu jmenování členů tohoto kolegia, pokud jde o podmínku soudu *zřízeného zákonem*¹⁰³.

133. Ze znění rozsudku Chronopost přitom vyplývá, že povinnost každého soudu, aby jakožto neopominutelný důvod přezkoumal i bez návrhu legalitu jeho složení, „jestliže ohledně této skutečnosti vyvstane pochybnost, která se na první pohled nezdá být zjevně nepodložená“, se týká aspektů nezávislosti a nestrannosti¹⁰⁴. Pokud tedy unijní soud vrátí věc určitému kolegiu s určitým soudcem zpravodajem¹⁰⁵, je povinen ověřit, že s ohledem jednak na složení tohoto kolegia a jednak na zvláštnosti dotčené věci nemůže vyvstat žádná důvodná pochybnost, pokud jde o nezávislost a nestrannost těch, kteří mají v této věci rozhodnout.

134. Aspekt práva na spravedlivý proces, který odpovídá právu být vyslechnut soudem *zřízeným zákonem* a na nějž Soudní dvůr poukazuje v bodě 45 rozsudku Chronopost, není uveden v jeho bodě 46 a následujících. Nedomnívám se, že když velký senát takto formuloval své úvahy, stalo se tak nedopatřením nebo neúmyslně.

135. V bodě 45 je pouze převzato kompletní znění práva zakotveného v čl. 6 odst. 1 EÚLP a v článku 47 Listiny. Následně v bodech 46, 47 a 48 je zkoumána důležitá otázka přezkumu prováděného i bez návrhu, pokud jde o *nezávislost a nestrannost* soudního kolegia, které má

¹⁰⁰ – Rozsudek Chronopost, bod 60.

¹⁰¹ – Rozsudek Chronopost, body 46 a 47.

¹⁰² – Rozsudek Chronopost, bod 45.

¹⁰³ – Rozsudek FV, body 72 až 76. Tribunál v tomto rozsudku uzavírá tím, že svá zjištění pojí s důvěrou jednotlivců a veřejnosti v nezávislost a nestrannost soudu v obecném smyslu slova (bod 78). Nikdo netvrdil, že by existoval jakýkoli důvod se domnívat, že nezávislost nebo nestrannost dotčeného soudního kolegia v této věci vyvolávala jakoukoli pochybnost. Totéž platí pro nyní přezkoumávané věci (viz bod 44 tohoto stanoviska).

¹⁰⁴ – Rozsudek Chronopost, body 46 až 48.

¹⁰⁵ – Nebo ji případně přiděluje určitému generálnímu advokátovi. Soudní dvůr tedy například nepřiděluje věc, která se vztahuje k podmínkám, které upravují evropský zatýkácí rozkaz, generálnímu advokátovi navrženému vydávajícím členským státem nebo generálnímu advokátovi navrženému vykonávajícím členským státem.

rozhodnout ten či onen spor. Otázka, zda byl soud skutečně „zřízen zákonem“ není důkladněji zkoumána. Je-li tato otázka relevantní, může být samozřejmě vznesena – jako ve věci FV – účastníkem řízení, který má v tomto ohledu pochybnosti.

136. Podle mého názoru tedy tím, že rozsudek FV a v důsledku toho i přezkoumávané rozsudky vycházely z rozsudku Chronopost za účelem přezkumu legality jmenování soudců v soudním kolegiu v prvním stupni z hlediska záruky práva na soud zřízený zákonem, došlo v nich k překročení rámce této judikatury.

Možnost přezkoumat legalitu jmenování soudce

137. Akt Rady o jmenování soudců SVS je aktem přijatým unijním orgánem na základě čl. 257 čtvrtého pododstavce SFEU. Podle ustálené judikatury se na tyto akty v zásadě vztahuje presumpce legality a tyto akty proto zakládají právní účinky tak dlouho, dokud nejsou vzaty zpět, zrušeny v rámci žaloby na neplatnost nebo prohlášeny neplatnými v návaznosti na předběžnou otázku nebo námitku protiprávnosti¹⁰⁶.

138. Tribunál se tudíž dopustil pochybení tím, že použil kritérium týkající se přezkumu nezávislosti a nestrannosti soudů prováděného i bez návrhu („jestliže ohledně této skutečnosti vyvstane pochybnost, která se na první pohled nezdá být zjevně nepodložená“)¹⁰⁷ na posouzení otázky, zda jmenování soudce aktem Rady, ke kterému se váže domněnka legality, bylo či nebylo stíženou vadou. Podle mého názoru tato domněnka legality rovněž odráží zásadu právní jistoty, jejímž cílem je zajistit předvídatelnost právních stavů a vztahů, na které se vztahuje unijní právo¹⁰⁸.

139. Tudíž pokud neexistují skutečnosti, které již na první pohled ukazují na ohrožení platnosti rozhodnutí o jmenování, není soud povinen sám takovou otázku zkoumat z vlastního podnětu¹⁰⁹. Řečeno ještě jasněji ve vztahu k unijnímu kontextu, po slavnostním zasedání před Soudním dvorem, během kterého každý nový člen skládá přísahu, *není* soud, v němž bude zasedat, povinen z vlastního podnětu důkladně prověřovat celý postup, který vedl k jeho jmenování, včetně detailního přezkoumání úvah v rozhodnutí o jmenování, aby se tak ujistil o jeho platnosti.

140. Účastník sporu samozřejmě může zpochybnit platnost jmenování člena soudního kolegia, jemuž byla jeho žaloba přidělena k rozhodnutí, jako tomu bylo ve věci FV. K tomuto zpochybnění by mělo dojít, jakmile se tento účastník řízení dozví, že nastaly předpoklady k tomu nezbytné, tj. i) (tvrzená) vada postupu jmenování a ii) skutečnost, že soudce (nebo soudci) dotčený touto tvrzenou vadou je součástí soudního kolegia, jemuž byla jeho žaloba přidělena. Za běžných okolností je třeba tuto platnost jmenování zpochybnit před dotčným soudem. Proto je zapotřebí ji zpochybnit co nejdříve, a nikoli jen tehdy, je-li rozhodnutí vydané v prvním stupni nepříznivé. V určitých případech však může být odůvodněné (ve lhůtách pro podání kasačního opravného prostředku stanovených zákonem) tuto otázku nastolit až před kasačním soudem (například když vyvstala až po vydání rozhodnutí v prvním stupni). Nicméně čím více bude tento krok vzdálen datu jmenování soudce, tím více bude pravděpodobné, že zásada právní jistoty bude mít přednost před zásadou soudu zřízeného zákonem při poměrování, které musí provést dotčený soud. *Pokud*

¹⁰⁶ – Rozsudek ze dne 6. října 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, bod 52 a citovaná judikatura.

¹⁰⁷ – Rozsudek Chronopost, bod 46.

¹⁰⁸ – Rozsudek ze dne 15. února 1996, Duff a další, C-63/93, EU:C:1996:51, bod 20.

¹⁰⁹ – Pokud však má soud k dispozici skutečnosti, které zpochybňují platnost takového rozhodnutí, *měl by* provést zkoumání z vlastního podnětu a nevyčkávat, až některá ze stran sporu, který mu byl předložen, na tento problém poukáže.

není dotčená vada dostatečně závažná proto, aby mohla být kvalifikována jako „zjevné porušení“, nebo proto, aby ohrožovala samotnou podstatu práva na spravedlivý proces, je pravděpodobné, že nutnost zajistit právní jistotu a překážka věci pravomocně rozsouzené budou převažovat.

141. V rozsudku FV, a tudíž i v přezkoumávaných rozsudcích, Tribunál v rámci své analýzy jednoduše opomněl zohlednit dopad domněnky legality unijních aktů, jakož i zásady právní jistoty a překážky věci pravomocně rozsouzené.

142. Mám tudíž za to, že se Tribunál dopustil závažného pochybení tím, že přezkoumal legalitu soudního kolegia SVS s ohledem na legalitu řízení o jmenování jeho členů a následně napadené rozsudky automaticky zrušil, aniž předtím zohlednil tyto významné skutečnosti.

K narušení jednoty a souladu unijního práva

143. Ustanovení upravující řízení o přezkumu, a zejména čl. 256 odst. 2 druhý pododstavec SFEU, neobsahují žádnou definici pojmů „jednota“ a „soulad“ unijního práva. Domnívám se však, že narušení jednoty unijního práva musí být konstatováno zvláště tehdy, pokud Tribunál nevzal v potaz normy a zásady unijního práva, které mají zvláštní význam, zatímco narušení souladu unijního práva musí být konstatováno spíše tehdy, pokud Tribunál nevzal v potaz stávající judikaturu unijních soudů¹¹⁰.

144. Rozsudky dosud vydané Soudním dvorem v řízení o přezkumu umožňují vymezit čtyři kritéria, která jsou užitečná k určení toho, zda případně došlo k narušení jednoty nebo souladu unijního práva: zaprvé rozsudek Tribunálu může představovat precedens pro budoucí věci, zadruhé Tribunál se odchýlil od ustálené judikatury Soudního dvora, zatřetí pochybení Tribunálu se týká pojmu, který nespadá výlučně do práva veřejné služby, ale který je použitelný nezávisle na dotčené oblasti, a začtvrté pravidla či zásady, které Tribunál porušil, mají významné postavení v unijním právním řádu¹¹¹. Tato kritéria, která lze pojímat „v celku“¹¹², nejsou kumulativní, a aby mohlo být konstatováno ohrožení jednoty nebo souladu unijního práva¹¹³, tedy není nutné, aby byla všechna zároveň splněna.

K prvnímu kritériu

145. Podle prvního kritéria je pro zjištění, že došlo k ohrožení jednoty nebo souladu unijního práva, třeba, aby rozsudek Tribunálu mohl představovat precedens pro budoucí věci.

146. I když SVS již neexistuje a i když rozhodnutí o jmenování bylo posledním tohoto druhu, vývoj věcí FV, Simpson a HG jasně prokazuje způsob, jak může tato judikatura představovat precedens pro budoucí věci. Přístup použitý v rozsudku FV tak byl převzat v přezkoumávaných rozsudcích. I když, pokud je mi známo, se ostatní rozsudky vydané soudním kolegiem, kterého se týká rozsudek FV, staly konečnými nebo byly předmětem kasačního opravného prostředku, aniž byl vznesen důvod vycházející z vady rozhodnutí o jmenování, překračuje precedens založený těmito věcmi rozsah tohoto konkrétního sporu. Extenzivní výklad podaný v rozsudku Chronopost

¹¹⁰ – V tomto ohledu se ztotožňuji s názorem mé kolegyně, generální advokátky J. Kokott, ve věci Přezkum Komise v. Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:573, bod 75.

¹¹¹ – Rozsudky ze dne 17. prosince 2009, Přezkum M v. EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, body 62 až 65, a ze dne 28. února 2013, Přezkum Arango Jaramillo a další v. EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, body 50 až 53.

¹¹² – Rozsudek ze dne 17. prosince 2009, Přezkum M v. EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, bod 66.

¹¹³ – Názor generálního advokáta Mengozziho ve věci Přezkum Arango Jaramillo a další v. EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, bod 70.

v tom smyslu, že řádné složení soudního kolegia může být předmětem incidenčního přezkumu, jakož i naprosté porušení zásady právní jistoty, pokud jde o důsledky, které je třeba vyvodit z případné vady v postupu jmenování soudce, mohou podle mého názoru jako takové zkreslit v budoucích věcech správnou analýzu pojmu „soud zřízený zákonem“, ať už je k této analýze přistupováno cestou precedentu podle *common law*, nebo v souladu s civilněprávní tradicí za použití dříve rozhodnutých věcí jako nástroje pro výklad.

147. Navíc se mohou důsledky přezkoumávaných rozsudků a rozsudku FV pro takové věci šířit téměř do nekonečna. Zde připomínám, že již existuje kasační opravný prostředek projednávaný před Soudním dvorem, který zpochybňuje řádné složení senátu Tribunálu, ve kterém zasedal jeden ze soudců SVS jmenovaných rozhodnutím o jmenování¹¹⁴. Dále podotýkám, že důsledky překračují zeměpisné hranice Evropské unie. Stěžovatel ve věci Ástráðsson se tak patrně dovolával rozsudku FV před islandskými soudy na podporu svého argumentu, podle něhož rozsudky vydané soudcem, jehož jmenování není v souladu s legislativním rámcem, musí být zrušeny¹¹⁵.

K druhému, třetímu a čtvrtému kritériu

148. V přezkoumávaných rozsudcích Tribunál pominul zaprvé dopad vady postihující postup jmenování na právo na spravedlivý proces v jeho aspektu týkajícím se práva na „soud zřízený zákonem“, a důsledky, které je z toho třeba vyvodit, zejména s ohledem na zásadu právní jistoty, a zadruhé dosah domněnky legality aktů unijních orgánů a zásady právní jistoty a jejich dopad na možnost přezkoumat jmenování soudce v rámci řízení, které se netýká platnosti rozhodnutí o jmenování.

149. Význam těchto pravidel v unijním právním řádu je zřejmý a výše byl důkladně analyzován. I když povaha věcí projednávaných Tribunálem a vznesené otázky byly zcela nové a i když neexistuje ustálená judikatura Soudního dvora ohledně přezkumu legality jmenování soudců SVS, nic to nemění na tom, že Tribunál byl povinen dodržet ustálenou judikaturu Soudního dvora týkající se těchto práv a zásad tak, jak je uvedena výše v tomto stanovisku. Kromě toho je zřejmé, že tato pravidla a práva a tyto zásady nespádají výlučně do práva veřejné služby, ale jsou použitelné, nezávisle na předmětu věci, na jakýkoli právní vztah vyplývající z unijního práva, neboť mají zásadní a průřezovou povahu.

150. Z výše uvedeného vyplývá, že z důvodu pochybení v řízení o kasačních opravných prostředcích, které mu byly předloženy, jakož i z důvodu důsledků, které z nich vyvodil, pokud jde o výsledek těchto řízení o kasačních opravných prostředcích, Tribunál porušil ustálenou judikaturu Soudního dvora a normy, které mají v unijním právním řádu zvláštní význam a jsou použitelné nezávisle na předmětu věci.

151. Z důvodů, které jsem uvedla výše, mám za to, že všechna kritéria stanovená judikaturou Soudního dvora jsou splněna, a navrhuji, aby Soudní dvůr určil, že přezkoumávané rozsudky narušují jednotu a soulad unijního práva.

¹¹⁴ – Věc *Crocs v. EUIPO a Gifi Diffusion*, C-320/18 P.

¹¹⁵ – Rozsudek *Ástráðsson*, bod 42.

K účinkům přezkumu

152. Článek 62b první pododstavec statutu Soudního dvora Evropské unie stanoví, že shledá-li Soudní dvůr, že rozhodnutí Tribunálu ohrožuje jednotu nebo soulad unijního práva, vrátí případ Tribunálu, který je vázán právním názorem Soudního dvora. Při vrácení případu může Soudní dvůr určit účinky rozhodnutí Tribunálu, které jsou pro účastníky řízení zachovány. Soudní dvůr může výjimečně sám rozhodnout s konečnou platností, pokud řešení sporu vyplývá, s přihlédnutím k výsledku přezkumu, ze skutkových zjištění, na nichž se zakládá rozhodnutí Tribunálu.

153. Z toho vyplývá, že Soudní dvůr nemůže jen konstatovat ohrožení souladu nebo jednoty unijního práva, aniž by z tohoto konstatování vyvodil důsledky pro oba spory dotčené v projednávané věci¹¹⁶.

Účinky přezkumu na rozsudek Simpson

154. Rozsudkem Simpson Tribunál zrušil usnesení SVS v plném rozsahu z důvodu porušení „zásady zákonného soudce“, aniž se důkladněji zabýval důvody vznesenými navrhovatelem, a vrátil věc jinému senátu Tribunálu, než který rozhodl o kasačním opravném prostředku, aby rozhodl v prvním stupni o žalobě¹¹⁷.

155. Příмым důsledkem pochybení, kterých se dopustil Tribunál, je, že rozsudek Simpson je třeba v plném rozsahu zrušit a vrátit věc Tribunálu, aby mohl rozhodnout o obou důvodech, které navrhovatel uplatnil, jako soud *rozhodující o kasačním opravném prostředku*.

Účinky přezkumu na rozsudek HG

156. Rozsudkem HG Tribunál zrušil napadený rozsudek v plném rozsahu z důvodu porušení „zásady zákonného soudce“, aniž se důkladněji zabýval důvody vznesenými navrhovatelem, a vrátil věc jinému senátu Tribunálu, než který rozhodl o kasačním opravném prostředku, aby rozhodl v prvním stupni o žalobě¹¹⁸.

157. Tento rozsudek musí být rovněž zrušen v plném rozsahu a věc musí být vrácena Tribunálu, aby mohl rozhodnout o čtyřech důvodech, které navrhovatel uplatnil, jako soud *rozhodující o kasačním opravném prostředku*.

Účinky přezkumu na rozsudek FV

158. Rozsudek FV, který nebyl předmětem přezkumu z důvodů procesní povahy, které jsem uvedla v bodě 36 výše, je základem pro přezkoumávané rozsudky, a tudíž tvořil výchozí bod mé analýzy. Uvedený rozsudek Tribunálu stal se konečným, neboť nebyl předmětem přezkumu.

¹¹⁶ – Rozsudek ze dne 10. září 2015, Přezkum Missir Mamachi di Lusignano v. Komise, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 60 a citovaná judikatura.

¹¹⁷ – Tato věc je v současné době projednávána u Tribunálu. Viz věc Simpson v. Komise, T-441/18 RENV (přerušeno).

¹¹⁸ – Tato věc je v současné době projednávána u Tribunálu. Viz věc HG v. Komise, T-440/18 RENV (přerušeno).

159. Z mé analýzy vyplývá, že rozsudek FV je stížen několika vadami, které mohou narušovat jednotu a soulad unijního práva. V současné době není toto nebezpečí teoretické. Tento zásah se konkretizoval, když Tribunál vydal přezkoumávané rozsudky v souladu se svou judikaturou vyplývající z rozsudku FV. V této fázi se mi zdá nemožné, aby měl tento přezkum důsledky pro další vývoj ve věci FV, v níže se Tribunál chystá rozhodnout o návrhových žádáních žalobce v prvním stupni řízení (věc T-27/18 RENV). Ztotožní-li se však Soudní dvůr s analýzou, kterou předkládám v tomto stanovisku, bude podle mého názoru zásadní zdůraznit, že rozsudek FV je stížen vadou a již nemůže představovat precedens nebo výkladový nástroj pro budoucí věci.

K nákladům řízení

160. Podle čl. 195 odst. 6 jednacího řádu platí, že pokud bylo rozhodnutí Tribunálu, které je předmětem přezkumu, vydáno podle čl. 256 odst. 2 SFEU, rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení.

161. Neexistují přitom zvláštní pravidla upravující rozdělení nákladů v rámci přezkumného řízení¹¹⁹. Vzhledem k povaze takového řízení zahájeného z iniciativy prvního generálního advokáta je praxí Soudního dvora, že účastníci řízení a zúčastnění uvedení v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie, kteří se účastnili řízení před Soudním dvorem, ponese vlastní náklady tohoto řízení¹²⁰. Soudní dvůr však může rozhodnout i jinak v závislosti na povaze věci a na závěru, ke kterému dospěl¹²¹.

162. S ohledem na skutečnost, že projednávané věci mají svůj původ ve vadě postupu jmenování přičitatelné výlučně Radě, domnívám se, že je spravedlivé, aby Rada, i když je účastnicí řízení pouze v řízení ve věci Simpson, nesla vlastní náklady řízení a nahradila náklady řízení vynaložené účastníky řízení p. Simpsonem a HG. Komise a bulharská vláda ponese vlastní náklady řízení.

Závěry

163. S přihlédnutím k výše uvedeným úvahám navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl takto:

- Rozsudky Tribunálu Evropské unie ze dne 19. července 2018, Simpson v. Rada (T-646/16 P) a HG v. Komise (T-693/16 P), narušují jednotu a soulad unijního práva.
- Uvedené rozsudky se zrušují.
- Věci se vracejí Tribunálu Evropské unie.
- Rada Evropské unie nahradí náklady řízení o přezkumu vynaložené p. Simpsonem a HG a ponese vlastní náklady řízení.

¹¹⁹ – V tomto ohledu viz názor generálního advokáta Watheleta ve věci Přezkum Missir Mamachi di Lusignano v. Komise, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:593, bod 99.

¹²⁰ – Jedná se o řešení přijaté v prvních dvou přezkumech (rozsudky ze dne 17. prosince 2009, Přezkum M v. EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, bod 73, a ze dne 28. února 2013, Přezkum Arango Jaramillo a další v. EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, bod 61) a v poslední přezkoumávané věci (rozsudek ze dne 10. září 2015, Přezkum Missir Mamachi di Lusignano v. Komise, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 67).

¹²¹ – V rámci třetího přezkumu (rozsudek ze dne 19. září 2013, Přezkum Komise v. Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, bod 71) byla Komisi uložena povinnost k náhradě nákladů vynaložených Guidem Strackem.

– Evropská komise a bulharská vláda ponesou vlastní náklady řízení o přezkumu.